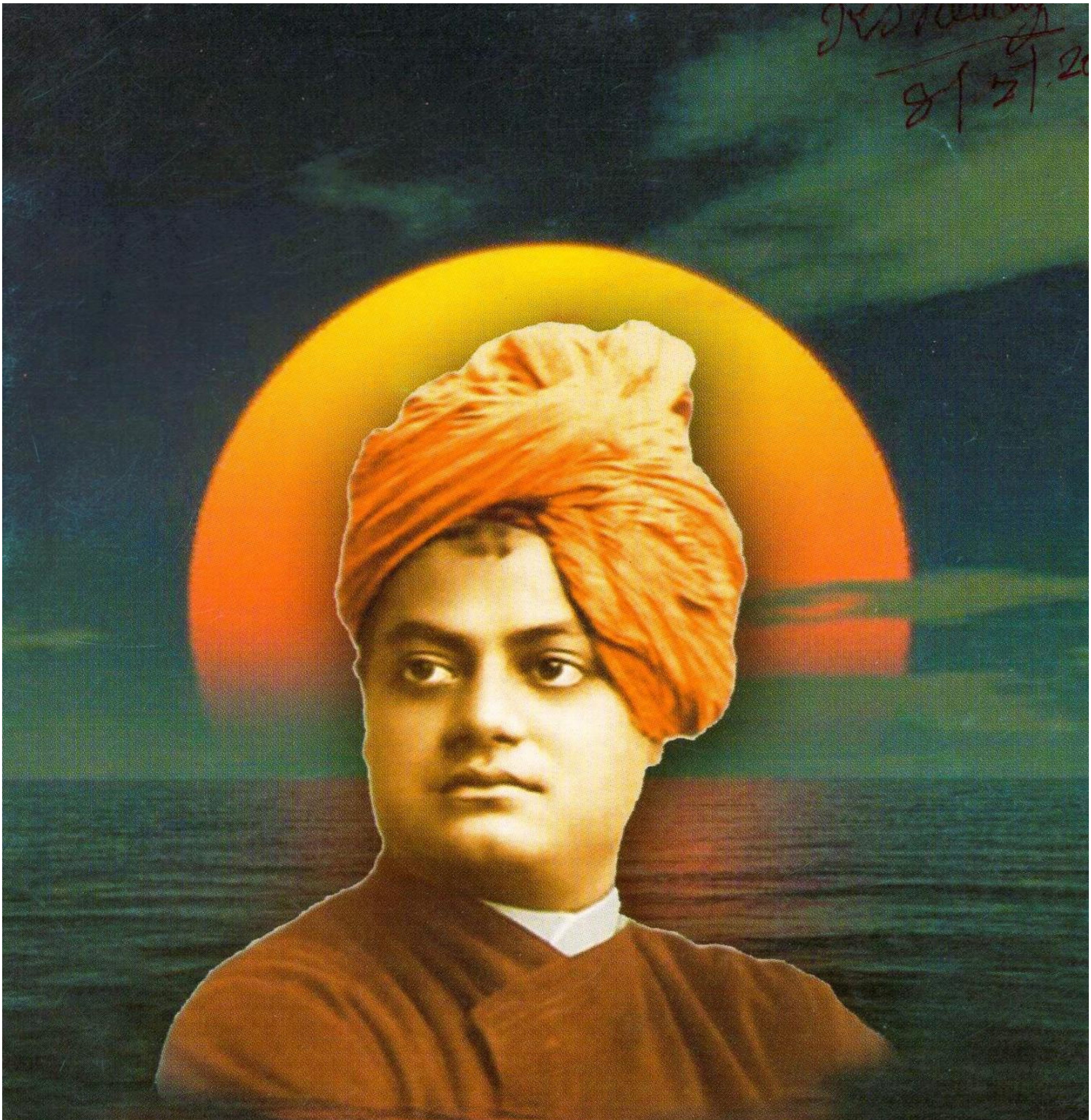

ఈ సంచికలో

శ్రీఅరవిందుల రచనలలో

స్వామి వివేకానంద, శ్రీరామకృష్ణుల ప్రసక్తి

అఖిల

అఖిల భారత పత్రిక — మే 2013

శ్రీఅరవిందుల రచనలలో
స్వామి వివేకానంద, శ్రీరామకృష్ణుల ప్రసక్తి

షికాగో విశ్వమత మహాసభలలో 11 సెప్టెంబరు 1893 న
స్వామి వివేకానందుని విజయ శంఖరావము 110 వ వార్షికోత్సవము

జైలులో ఏకాంత ధ్యానంలో నిమగ్నమై ఉన్నప్పుడు 15 రోజులపాటు నాకు వివేకానందుని వాణి వినిపిస్తూ ఉండేది. ఆయన నా చెంతనే ఉండి ఒక అతి ముఖ్యమైన ఆధ్యాత్మికానుభూతిని గూర్చి మాట్లాడారు. ఆ విషయం గురించి చెప్పవలసినదంతా చెప్పి ఆ వాణి ఆగిపోయింది.

శ్రీఅరవిందులు

రెండు పక్షుల కథ

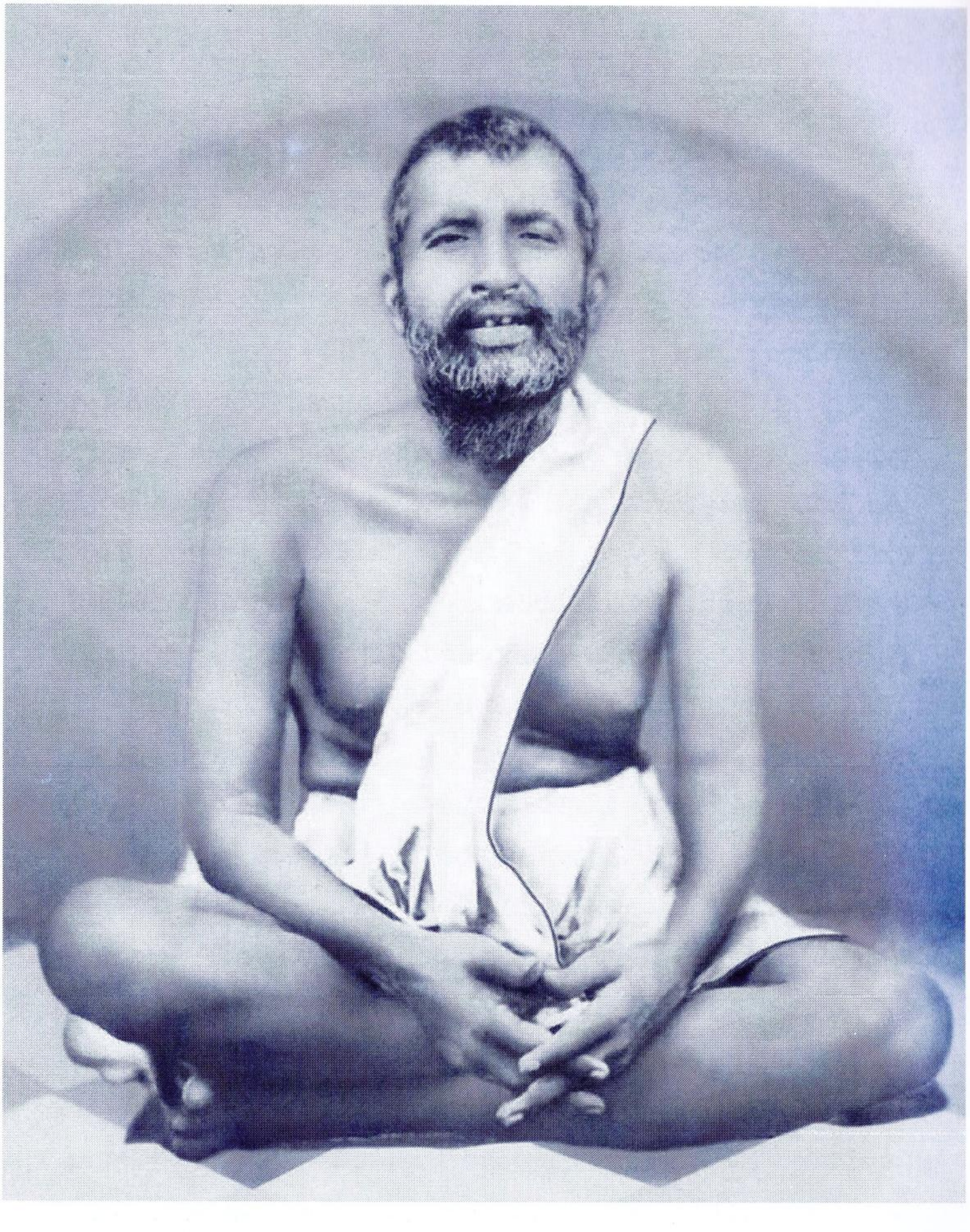
[ఇది ఉపనిషత్తులలోని హితోపదేశ కథ. స్వామి వివేకానందుడు ఈ కథను ఆధ్యాత్మిక పరంగా అనేక సందర్భాలలో ప్రస్తావించారు. శ్రీఅరవిందులు ఈ కథను భారతీయుల్లో జాతీయస్ఫూర్తి రగల్చటానికి మొదట బరిపూరులో (పశ్చిమబెంగాల్) 12-4-1908 న స్వదేశీ సమావేశంలో ఉదహరించారు. తరువాత వందేమాతరం పత్రికలో కూడా ప్రస్తావించటం జరిగింది.]

ఒక పెద్ద చెట్టు వుంది. ఆకులతో, కాయలతో కళకళలాడుతూ కన్నుల పండువుగా వుండేది. ఆ చెట్ల కాయలు కొన్ని తీయగాను, కొన్ని చేదుగాను వుండేవి. ఆ చెట్టు మీద రెండు పక్షులు వుండేవి. ఒకటి ఎగుగభాగలోను, రెండవది దిగువభాగంలోను వుండేవి.

క్రిందిస్థాయిలో వున్న పక్షి నిరంతరం పైస్థాయిలో వున్న పక్షిని పరిశీలిస్తూ వుండేది. దాని అందచందాలు చూచి మురిసిపోతుండేది. ఔన్నత్యానికి అబ్బురపడేది. అదే తన ఉన్నతాత్మ, పవిత్రాత్మ, పరమాత్మ అని భావించేది. తానూ ఆ స్థాయికి ఎదగాలని, అంతటి ఔన్నత్యం పొందాలని ఆశించేది, ఆరాటపడేది.

అయితే ఆ చెట్టుకున్న తీపిపళ్ళు తినగానే తీయదనం మైకంలో, మాయలో పడిపోయి మార్గదర్శకుణ్ణి మరిచిపోయేది. తాను — తన లోకంగా వ్యవహరించి, వాస్తవస్థితికి దూరమయ్యేది. మళ్ళీ చేదుపళ్ళు తినగానే మాధుర్యపు మాయాజాలం దిగిపోయి మామూలు స్థితికి వచ్చేది. తానెవరో, తన పరిస్తితేమిటో తెలుసుకొని పశ్చాత్తాపపడేది. కథ మళ్లీ మొదటికి వచ్చేది. ఉన్నతాత్మ వైపు దృష్టి సారించి, ఉత్తమ ఆశయాలతో ముందుకు సాగేది.

ఈ కథ జీవాత్మ, పరమాత్మలకు కూడా అన్వయించవచ్చు. క్రిందిస్థాయి పక్షి జీవాత్మ, పైస్థాయి పక్షి రమాత్మ. వృక్షం ప్రకృతిమాత. తీపిపళ్ళు సుఖభోగాలు. చేదుపళ్ళు కష్టనష్టాలు. సుఖభోగాల మాయలో పడిన జీవులు పరమాత్మను కాదని, తాముగా వ్యవహరించి అంతా తమ ప్రమేయమే — తమ ప్రతాపమేననే అహంకారంతో సుఖశాంతులకు దూరమై, కష్టనష్టాలు కొనితెచ్చుకొంటూ వుంటారు. కథ అడ్డం తిరిగిన తర్వాత, కళ్ళు తెరచి మాయాజాలంలో నుంచి బయటపడి — వివేకంతో వ్యవహరిస్తారు. నిత్యము — సత్యమైన పరమాత్మ స్పృహలోకి వస్తారు.

శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస

ఈ కథ మన జాతీయ విముక్తి ఉద్యమానికి కూడా వర్తిస్తుంది. ఎరకు ఆశపడి వేటగాని వలలో చిక్కిన పక్షుల్లా మన భారతజాతి ఇంగ్లీషువారి మాయామర్మాలకు లొంగిపోయి, లోభపడి అధోగతి పాలయింది. అన్ని విధాలా దిగజారిపోయింది. ఏకులా వచ్చిన ఇంగ్లీషువారు మేకులా బిగిసిపోయారు. వ్యాపారంకోసం వచ్చి వ్యవహారాల్లో తలదూర్చారు. ప్రార్థించే స్థితి నుంచి పాలించే స్థితికి ఎదిగారు. ఈ అవకాశాలన్నీ మనమే వారికి పూవుల్లో పెట్టి సమర్పించాము!

వారి కనుసన్నలలో మెదిలాము. వారితో కలిసి చదువుకొన్నాము. వారేమి నేర్పితే అది నేర్చుకొన్నాము. వారి కళ్ళతో చూచాము. వారి చెవులతో విన్నాము. వారి మనసుతో ఆలోచించాము. వారేది చెపితే అది చేసే స్థితికి వచ్చాము. వారే దంటే అది మెచ్చే మైకంలో పడిపోయాము. తరాలుగా ప్రపంచానికి వెలుగు చూపుతూ వచ్చిన భారతీయ జీవనవిధానాన్ని కాదని బానిస సంస్కృతికి అలవాటు పడ్డాము. శారీరకంగా, మానసికంగా, నైతికంగా కూడా పతనమయ్యాము. పరిపాలన మనకు చేతకాదని, రాజకీయాలకు పనికిరామని — ఆంగ్లేయులే అన్నిటికీ సమర్థులని, వారే మనకు రక్షకులు, మార్గదర్శకులని నమ్మి నానబోసుకొన్నాము. చివరకు పుచ్చి బుర్రలైనాము.

పాశ్చాత్య విద్యావిధానం ఒక ఎత్తుగడ. వ్యాపారసరళి మరొక మాయ. ఇక పరిపాలనా యంత్రాంగం సరే సరి. ఇలా ముడిపై ముడి బిగించి మనకు బంగారు సంకెళ్ళు తగిలిస్తుంటే మురిసిపోయాము. సంకెళ్ళు బంగారంతో చేయబడ్డాయని, విలువైనవని ఆశపడ్డామేగాని, సంకెళ్ళు సంకెళ్ళే! అవి మన స్వేచ్ఛను హరిస్తాయనే వాస్తవాన్ని గుర్తించలేకపోయాము. పాశ్చాత్య నాగరికతా వ్యామోహపు మాయలో పడి వ్యక్తిగత లాభాలకు లోభపడి జాతికి, దేశానికి కూడా తీరని ద్రోహం చేసుకున్నాము.

పాశ్చాత్యులు మనకు రక్షకులు కారు — కేవలం భక్షకులని గ్రహించే లోపల జరుగవలసిన అనర్థం జరిగిపోయింది. మనం వారి వంటింటి కుందేళ్ళుగా, పెంపుడు జంతువులుగా మారిపోయాము. వారిచ్చే ఉద్యోగాలకు, నెలసరి వేతనాలకు ఆశపడి మనవారు వారిని ఉన్నతాసనాల మీద కూర్చుండబెట్టి అడుగులకు మడుగులొత్తటం ఆరంభించారు.

ఇది స్వయంకృతాపరాధము. పాలించటానికి, బోధించటానికి, పోషించటానికి, చివరకు తిండి, గుడ్డ తిరిపెం పెట్టటానికి కూడ వారే దిక్కని దీనంగా, హీనంగా

శ్రీఅరవిందులు

వారి వైపు చూస్తున్నాము. పంజరంలో పడ్డ పక్షులమైపోయాం మనం.

ఈ విదేశీ మాయామోహం నుండి బయటపడి, స్వయంసమృద్ధి సాధించటానికి, పూర్వవైభవం పొందటానికి చాలా కాలం పడుతుంది. ఎంతో శ్రమపడాల్సి ఉంటుంది. ఎన్నో సమస్యలు కూడా ఎదుర్కోవాల్సి వస్తుంది. అయితే కర్జను ప్రభువు గావించిన బెంగాలు విభజన మన భారతసోదరులకు చేదు అనుభవం చవి చూపింది. మనవారు కట్టుకొన్న గాలిమేడలను నేల కూల్చింది. కనువిప్పు కలిగి కర్తవ్యోన్ముఖులయేలా చేసింది. ఇది మన వెన్ను తట్టి, కన్ను తెరిపించిన శుభపరిణామం.

నిద్రనుంచి మేల్కొన్నాము. మత్తు వదలి మార్గంలోకి వచ్చాము. మాయనుండి వాస్తవంలోకి వచ్చి నిలిచాము. మళ్లీ మార్గదర్శకుని వైపు దృష్టి సారించాము. ఉన్నతశాఖలపై ఉన్న ఉత్తమ విహంగం ఎవరో కాదు. మనమే మన ఉన్నతాత్మే — పరమాత్మే అని అర్థం చేసుకున్నాము. ఆ స్థాయి అందుకొనటానికి మానసికో ద్యమం సాగించాము. ఆత్మస్వాతంత్రం సాధించటానికి ఆ పైన దేశస్వాతంర్త్యం. జాతి స్వాతంత్ర్యం సాధించటానికి నిరంతర కృషి సాగిస్తున్నాము, పురోగమి స్తున్నాము.

(SABCL Vol. 1, pp. 855-57)

స్వేచ్ఛానువాదం: దయానిది

1

వివేకానందస్వామి

వివేకానందుడు అనంత ఆత్మశక్తి సమన్వితుడు. పురుషసింహం. ఇప్పటికీ ఆయన ప్రాబల్యం బ్రహ్మాండంగా పనిచేస్తుండడం మన గ్రహించవచ్చు. ఎలా? ఎక్కడ? అని మనం చెప్పలేకపోవచ్చుకాని, యేదో సింహంలా పరాక్రమేపతమైనది, వైభవోపేతమైనది, అంతర్ - జ్ఞాన స్ఫోరకమైన ఏదో భారతాత్మలో ప్రవేశించింది.

అహో! వివేకానందుడు నేటికీ తన జనని భారతమాత ఆత్మలోను, ఆమె బిడ్డల ఆత్మలలోను సజీవంగా మనుగడ సాగిస్తున్నాడు.

(SABCL Vol. p. 332)

2

వారి ప్రచారం

ప్రపంచ మానవాళిని ఆధ్యాత్మికమార్గం వైపు మళ్ళించుటకై ఉద్భవించిన ఒక మహాపురుషునిగా స్వామి వివేకానందుని గూర్చి శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస భావించాడు. అది గురువునుండి శిష్యునికి సంక్రమించిన ప్రేరణే అని మనం భావించవచ్చు.
(SABCL Vol. 2, p. 37)

3

ధీరోదాత్తుడు

స్వామి వివేకానందుడు ప్రపంచాన్ని తన రెండు చేతులలోకి తీసుకొని దానిని పరివర్తింపజేయగల ధీరోదాత్త మహామనీషి అని ఆయన గురువర్యులు నిర్ధారించారు. భారతదేశం మేల్కొంచినది కేవలం తన కోసమే కాదు, ప్రపంచాన్ని ఉద్ధరించేందుకు కూడ అనేందుకు తార్కాణం వివేకానందుని విదేశయాత్ర.
(SABCL Vol.2, p. 37)

4

శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస

శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస జీవితం బ్రహ్మాండమైన ఆధ్యాత్మిక శక్తికి ఆలవాలం. కఠోరతపస్సు ద్వారా ఆయన నేరుగా దైవసాక్షాత్కారాన్ని పొందాడు. దైవసామ్రాజ్యాన్ని జయించాడు. ఆ తర్వాత ఒక్కొక్క యోగపద్ధతిని అనుసరిస్తూ వాటి సారాంశాన్ని అద్భుతరీతిలో అమితవేగంగా సంతరించుకోగలిగాడు. సర్వమత సారాన్ని గ్రహించుటకై వారలా కృషి సలిపారు. దైవసాక్షాత్కార ఉపలబ్ధులు, పలురకాల ఆధ్యాత్మిక అనుభూతులు, సహజ స్ఫురిత జ్ఞానలీలలు — ఇవే కదా సకల ఆధ్యాత్మిక సాధనల ఫలితాలు.

శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస తపస్సుయొక్క గమ్యం — వేరైపోయిన విభిన్న

జాతులు, విభిన్న మతాలు, అన్నీ కూడ, ఒకే సమగ్ర సత్యముయొక్క రూపాలనీ, వీటన్నింటి విభిన్న అభ్యాస ఫలితాలు చివరకు ఏకైక పరమోన్నత ఆధ్యాత్మిక అనుభూతికి చేర్చేవేనన్న పరమ సత్యాన్ని సజీవ దృష్టాంతం ద్వారా మానవాళికి బోధించుటయే కదా!

(SABCL Vol. 20, p. 36)

అనువాదం: బి. నరసింహయ్య

5

జైలులో వినిపించిన వివేకానంద వాణి

నా యోగాన్ని 1904 లో ఏ గురువూ లేకుండానే ప్రారంభించాను. ఒక మహరాష్ట్రి యోగి నుండి 1908 లో లభించిన ముఖ్యమైన సహాయంతో నా సాధన ప్రారంభమైంది. అప్పటి నుండి శ్రీమాత భారతదేశం వచ్చేంతవరకు నేను ఎవ్వరి నుండి ఆధ్యాత్మిత సహాయం పొందలేదు. అంతకు ముందరగాని, ఆ తరువాతగాని నేనెప్పుడు పుస్తకాల మీద ఆధారపడలేదు. అంతరాల నుండి నన్ను చుట్టుముట్టిన స్వానుభవాలనే నమ్ముకున్నాను. జైలులో వున్నప్పుడు గీత, ఉపనిషత్తులు నా వద్ద ఉండినవి. నేను గీతా యోగాన్ని అభ్యసించాను. ఉపనిషత్తుల ఆధారంగా ధ్యానం చేశాను. ఈ గ్రంథాలు మాత్రమే నాకు ఉపకరించినవి. చాలా కాలం తరువాత పాండిచ్చేరిలో నేను వేదాధ్యయనం ప్రారంభించినప్పుడు ఆ వేదాలు నా యోగానుభూతులను ధృవపరచినవే గాని, నాకెట్టి మార్గదర్శకాలు కాలేదు. కొన్ని సందర్భాలలో ఎట్టి సమస్య వచ్చినా, ఏ ప్రశ్నకు సమాధానం కావాలన్నా నేను గీతను ఆశ్రయించేవాడిని. అందులో నాకు అవసరమైన సహాయంగాని, సమాధానంగాని లభించేది. జైలులో నేను ఏకాంత ధ్యానంలో నిమగ్నమై వున్నప్పుడు 15 రోజుల పాటు వివేకానందుని వాణి వినిపిస్తూ వుండేది. ఆయన నా దగ్గరే ఉండి ఒక అతి ముఖ్యమైన ఆధ్యాత్మికానుభూతిని గూర్చి మాట్లాడేవారు — అంతే. ఆ విషయం గురించి చెప్పవలసినదంతా చెప్పి ఆ వాణి ఆగిపోయేది.

(SABCL Vol. 26, p. 68)

6

జీవితపు తొలిదశలో మేధస్సు ప్రభావము

భారతీయ తత్వచింతన గురించి నేను ఏమి చదవలేదు. కాని వేదాంతతత్వం గురించి సామాన్య అవగాహన మాత్రం ఉండేది. మేక్స్ ముల్లర్ రచనల నుండి, ఇతర గ్రంథముల నుండి తెలుసుకున్నది తప్ప, వేదాంతాన్ని గురించి నాకు ఎక్కువ తెలియదు. ఆత్మను గురించిన భావన నాకు నేను ఇంగ్లాండులో వున్నప్పుడే కలిగింది. ఆత్మ అనగా ఏమిటో అవగాహన చేసుకోవటానికి ప్రయత్నం చేశాను. నన్ను ఆకట్టుకున్న మొట్టమొదటి భారతీయ రచనలు ఉపనిషత్తులు. అవి నాలో గాఢమైన ఆసక్తిని రేకెత్తించినవి. తరువాతి కాలంలో వాటిలో కొన్నింటిని తర్జుమా చేయుటకు ప్రయత్నించితిని. భారతదేశంలో గడిపిన జీవిత తొలిదశలో నా ఆలోచనా పరంపరను బలంగా ప్రభావితం చేసినవి శ్రీరామకృష్ణుల ప్రవచనాలు, వివేకానందుల రచనలు, ప్రసంగాలు. కాని వీటి వలన నాకు భారతీయ ఆధ్యాత్మిక చింతనను గురించిన తొలి పరిచయం కలిగిందే గాని, భారతీయ తత్వచింతనను గురించి కాదు. అవి నాకు యోగాభ్యాసాన్ని నేర్పలేదు. మనస్సును మాత్రమే ప్రభావితం చేశాయి.

(Sri Aurobindo Arhives and Research, Dec. 1983, p. 164)

ప్రపంచానికి హిందూమతం నిర్దేశించిన ప్రధానమైన లక్ష్యాన్ని శ్రీరామకృష్ణులు భారతదేశానికి అందించారు. శ్రీరామ కృష్ణుల జననం ఒక క్రొత్త శకానికి నాంది. ఆ శకం ప్రపంచమందలి జనులు కొంతవరకైనా దైవంతో సంసర్గమొందగల స్థాయికి ఎదిగి మానవజీవనగతిలో ఆధ్యాత్మికతకు ప్రాముఖ్యత నిచ్చే శకం.

శ్రీఅరవిందులు

7

రామకృష్ణ పరమహంస ఇచ్చిన మూడు సందేశములు

డిసెంబరు 5, 1912 నాడు వ్రాసినవి

18 అక్టోబరు — శ్రీరామకృష్ణుల నుండి వచ్చిన మూడవ ఆఖరి సందేశం ఇదే. బరోడాలో అందిన తొలిసందేశం: "అరబిందో! మందిర్ కరో, మందిర్ కరో". మరియు ప్రవృత్తి అనే పాము తనను తానే కబళించే వృత్తాంతము. రెండవ సందేశం పాండిచ్చేరి వచ్చిన కొత్తల్లో శంకరచెట్టి యింటిలో వచ్చింది. ఈ సందేశం యొక్క వాక్యాలు మరుగైపోయినవిగాని, వాటి భావము "నిమ్నజీవిలో ఉన్నతవ్యక్తి ఆవిర్భావం జరగాలి". సాధన పరిసమాప్తం అయ్యే సమయానికి మరొక మారు మాట్లాడతానని కూడ చెప్పారు. మూడవ సందేశం యిది (18 అక్టోబరు 1912):

కర్మ సన్యాసం గావించు.
చింతనా సన్యాసం గావించు.
చేతనా సన్యాసం గావించు.
ఇతి నా తుది బోధ.

(Sri Aurobindo Arhives and Research, April 1987, pp. 11-12)

అనువాదం: ఎ. కైలాసపతి

పురాతన సాంప్రదాయాలు ఆ కాలానికి వాటి పరిధిలో అవి ప్రశస్తమైనవే కాని వాటినే పునరాచరిస్తూ మన మెందుకు అభ్యుదయదిశగ అడుగువేయకుండ వుండాలో నాకు తెలియుట లేదు. భూ చైతన్యము యొక్క ఆధ్యాత్మిక వికసనంలో గత వైభవ పాశస్త్యాన్ని మించిన వైభవం గల పురోభివృద్ధి భవితలో సాధించబడాలి.

శ్రీఅరవిందులు

8

వివేకానందుని విజయ శంఖారావం

భారతీయులలో కొంతమంది ఆధునికులు అన్ని రంగాలలో ఇంకా యూరోపియన్ సంస్కృతిచే ఎందుకు వ్యామోహితులవుతున్నారు? సమస్తమైన ప్రజ్ఞలు సృజనాత్మకత, కార్యశీలతలు యూరపులోనే వున్నాయట. భారతదేశంలో వారికి కనిపించేది తనను తాను రక్షించుకోలేని అసమర్థత, నిస్తబ్ధత, నిర్వీర్యత. కాని ఎక్కడైతే భారతీయ ఆత్మ ప్రతిస్పందించి, శక్తివంతమైన దాడి జరిపి, అద్భుత విజయపరంపరలతో నవసృష్టి సాగించిందో, అయా రంగాలలో యూరప్ యొక్క సమ్మోహనశక్తి తక్షణమే అణగారిపోవడం ప్రారంభమైంది. శక్తివంతంగా యూరప్ నుండి విరుచుకుపడిన మతపరమైన దాడుల ప్రభావానికి ఇప్పుడెవరూ లోనుకావడం లేదు. ఎందుకంటే హిందూమత పునరుద్ధరణకై చేపట్టిన సృజనాత్మక కార్యకలాపాలు భారతీయ మతాన్ని సజీవమైన, పరిణామశీలమైన, సుభద్రమైన, విజయవంతమైన, స్వీయరక్షిత మహాశక్తిగా తీర్చిదిద్దాయి. రెండు సంఘటనలతో దీనికి అంకురార్పణ జరిగింది. అవి దివ్యజ్ఞాన ఉద్యమం, షికాగోలో స్వామి వివేకానందుని శంఖారావం. భారతదేశపు అసలు ఆధ్యాత్మిక ఆదర్శాలేమిటో ఈ రెండు సంఘటనలు ఆవిష్కరించాయి. భారతదేశం తనకు తాను సమర్థించుకోవడమే కాకుండ, పాశ్చాత్యదేశాల భౌతికవాదంపై మహోగ్రంగా దాడి జరపడం విశేషం.

(SABCL Vol. 14, p. 8)

> మన లక్ష్యం జీవితం నుండి వైదొలగే ఆధ్యాత్మిక సాధన కాదు; జీవితాన్ని ఆత్మబలంతో జయించగలిగేది.
>
> శ్రీఅరవిందులు

9

ప్రాచీన విలువల పరిరక్షణ, పునర్నిర్మాణం

ఈ ఉద్యమాల వెల్లువతో బాటు వీటికి వ్యతిరేకంగా భారతీయమైనది ప్రతిదానినీ న్యాయమే అని సమర్థించే మరో ఉద్యమం మహాశక్తివంతంగా మహోధృతంగా ప్రవహించ నారంభించింది. దీని తరంగాలు మన జీవితాలలో ఇప్పటికీ ప్రతిఫలిస్తు న్నాయి. ఆ ప్రభావం ఇంకా కొనసాగుతున్నది. ఈ పని ఇంకా పూర్తి కాలేదు. నిజానికి ఈ ప్రతిక్రియ మరింత సూక్ష్మ అవగాహనకు, సమన్వయానికి నాంది మాత్రమే. ఈ విధంగా ప్రాచీన విలువలు న్యాయసమ్మతమేనని భావించడం, పాత మనస్తత్వాన్ని సంతృప్తిపరచటంతో బాటు సరికొత్త సంప్రదాయబద్ధమైన విమర్శనాత్మక వైఖరిని కూడా సంతృప్తిపరచగలదు. దీనివల్ల ప్రతిఫలం లేకపోయినా, తెలిసో తెలియకో ప్రాచీన విలువల పునః ప్రవచనం వేగవంతమౌతుంది. దీనితో ప్రాచీన సంస్కృతీ ప్రాభవం తెలుసుకోవడానికి ప్రయత్నాలు జరిగాయి. సంస్కృతి రూపాలను గౌరవిస్తూ, పునర్వికాసానికి వీలుగా వాటిని సంరక్షిస్తూ, కాలదోషం పట్టిన రూపాలను తిరస్కరించడానికి, తిరిగి వాటిని రూపుదిద్దటానికి వెనుకాడలేదు. పాత ఆధ్యాత్మిక సంపద జీర్ణం చేసుకోగల కొంగ్రొత్త భావాలను తీసుకొని తన పరిధిని విస్తృతం చేసుకోవడం జరిగింది.

పాత కొత్తల మేలు కలయికను మరింత స్వేచ్ఛగా సాధించడంలో స్వామి వివేకానందుడు ఆదర్శంగా నిలిచాడు. దానినే ఆయన ప్రపంచానికి అత్యంత శక్తి వంతంగా దాటి చెప్పాడు.

(SABCL Vol. 14, p. 415)

శ్రీరామకృష్ణులు సతతము ఒక వాడివేడిగా సాగే తేజోమయ మగు ఆధ్యాత్మిక సంస్థాపననుండి మాట్లాడేవారు.

శ్రీఅరవిందులు

10 (a)

భారతీయ మతంలో అనంత వైవిధ్యం

భారతీయ తత్వశాస్త్రం, మతంలోని అంతులేని వైవిధ్యం యూరోపియన్ మనస్సుకు అంతుపొంతులేని, దిగ్భ్రాంతకరమైన విసుగు జనించే, నిరర్ధకమైన వైవిధ్యంగా కనిపిస్తుంది. సుసంపన్న మైన ఆకుపచ్చని చెట్లు, చేమలతో నిండిన వనాన్ని అది చూడలేదు. వివిద రూపాలతో భాసించే ఆధ్యాత్మిక జీవన ప్రాభవం దానికి తెలియదు. అనంత వైవిధ్యం, వివేకానందుడు అన్నట్లు ఒక ఉత్కృష్టమైన మతసంస్కృతికి చిహ్నం. పరాత్పరుడు (Supreme) అనంతుడని భారతీయులకు తెలుసు. ప్రకృతిలోని ఆత్మకు ఆ అనంతం నిరంతరం శతకోటి రూపాలలో సాక్షాత్కరిస్తుందని వేదయుగం ప్రారంభంనుండి భారతీయ ద్రష్టలందరికీ తెలుసు.

మానవాళికంతా ఒకే మతం ఉండాలన్న విపరీత భావమొకటి పాశ్చాత్య మేధావులకు కల్గింది. కాని ఒక విధమైన ఆచారాలు, మూఢనమ్మకాలు. తంత్రాలు, మతభావాలు, పూజలు పునస్కారాలు, నియమాలు, నిషేధాలు, ఒకే మతశాసనంతో విశ్వజనీన మతం సంకుచితమై తీరుతుంది. ఇటువంటి సంకుచితమైన, అసంబద్ధమైన మతం నిజమైన మతం ఎలా అవుతుంది? మతగురువులు చిత్రహింసలు పెడతారన్న భయంతోనో, లేక పైలోకాలలో భగవంతుడు తమని త్రోసిపుచ్చి, భయంకరమైన శిక్షలు విధిస్తాడన్న భయంతో వణికిపోతూనో దానిని అంతా ఆమోదించి తీరాలని భావించడం హాస్యాస్పదం.

(SABCL Vol. 14, p. 129)

అనువాదం: కె. యజ్ఞన్న

10 (b)

సనాతనమతము — అనంత వైవిధ్యము

ఈ మతంలో అనంత వైవిధ్యముంది. ఇది పాశ్చాత్యులకు కొరుకుపడనిది, మ్రింగుడు పడనిది. కనుక వారి దృష్టిలో ఇదొక అద్భుతాంశం. అడవిదారిలాగా అంతుచిక్కనిది. అర్థరహితమైనది. మహారణ్యంలో ఎంతో వైవిధ్యం మహాశ్చర్యకరంగా తోస్తుంది. ఏమాత్రం మనసు పెట్టినా, ఎంతో ఎత్తైన చెట్లు — రకరకాల వృక్షాలు అలాగే మన మతంలోనూ వివిధ రూపాలున్నా అన్నిటినీ కలిపే సూత్రాత్మ వున్నది. ఇది పరిపక్వదశకు చేరిన మతమహాలక్షణంగా స్వామి వివేకానంద అభివర్ణించారు. భారతీయ దర్శనంలో పరమాత్మ అనంతమన్న అంశం వేదకాల ఋషుల నుండి గ్రహించినదే. ప్రకృతి ఎప్పుడూ వైవిధ్యంతో శోభిస్తుంది. అది దాని స్వభావం. కానీ అంతరాత్మ ఏకమే. ఈ అనేకత్వం దాని అభివ్యక్తి. అంతేకాని లోకంలో మనుజులందరూ ఒకే నామం — రూపం — మతము వుండవు. ఉండాలనుకోవటం నియంతృత్వ ధోరణి — పాశ్చాత్యుల విపరీత బుద్ధి. అదెంత అస్వాభానికమో అంత అతర్కితోప సంపన్నం. అది తర్క సహం కాని క్రూరభావన. తాను మునిగిందే గంగ కాదు. అంతవరకూ ఒకే అభిప్రాయం — ఒకే పద్ధతి — ఒకే భావం ఉండాలనుకోవటంలోనే సంకుచిత దృష్టి వుంది. కనుక ఒకే మతం — విశ్వాసం — క్రతువిధానం. ఒకే విధి నషేధాల క్రమం — ఒకే మతానుశాసనం అసహజ విషయాలు. ఇక్కడ మానవు లంతా ఆధ్యాత్మిక హింసను, అక్కడ పరలోకంలో శాశ్వత శిక్షను అంతా అంగీకరించా లనీ, అందరికిదే మార్గమని అనటంకంటె మూర్ఖత్వమేముంటుంది? ఇంతకంటె సంకుచిత మైన, అపహాస్యమైన విషయం సృష్టిలో ఉండదు.

(SABCL Vol. 14, p. 129)

అనువాదం: తుమ్మపూడి కోటేశ్వరరావు

11

ఒక్కొక్కరిది ఒక్కొక్క మతము

మన యోగలక్ష్యము దైవసాక్షాత్కారమును పొందుటతో సరి కాదు. ఆ దైవమును మన జీవితములో కూడ ఆవిష్కరింప జేసుకోవలెను. ఒక్కొక్క మనిషిలోను ఆ ఆవిష్కరణము యథేచ్ఛగా జరుగవలెను. మూసపో పోసినట్లుగాక, ఒక్కొక్క మనిషి ప్రజ్ఞాపాటవమును, స్వభావమునుబట్టి ఒక్కొక్క ప్రత్యేక రీతిలో ఆవిష్కారము కావలెను. విశ్వగత, విశ్వాతీతశక్తుల అభివ్యక్తిలోని అనంత వైవిధ్యమే మానవుని ఆధ్యాత్మిక జీవనానికి పరాకాష్ఠ. మతముల ఐక్యత అంటే ఏమిటి? వివేకానందుడు చెప్పినట్లు సకల మతములు అనంత వైవిధ్య వైభవములతో భాసిల్లినప్పుడే అది సాధ్యమౌతుంది. ఇంకా చెప్పాలంటే ప్రతి మనిషికి తనదైన స్వంత మతము — అనగా ఛాందసమైన ఆచార వ్యవహారాలకి కట్టుబడకుండా తన ప్రకృతిని యథేచ్ఛగా మలచి దైవముతోడి తన సంబంధమును సుసంపన్నము చేసికొనుట.

(SABCL Vol. 20, p. 81)

అనువాదం డా. ఆర్. ఎల్. ఎన్. శాస్త్రి)

12

భారతదేశ సందేశ కిరణపుంజం

వేలమంది సాధుపురుషులు — మహాత్ములు తమ మౌనజీవిత సాధనల ద్వారా మనకు చేసిన బోధ యేమిటి? భగవాన్ శ్రీరామకృష్ణుల అనంతసాధనల నుండి ఉన్మీలితములైన సందేశ ప్రభావ ప్రసరణ లేమిటి? సింహసదృమైన గుండెతో ప్రపంచాన్ని తన వాగ్గంగా ప్రవాహధాటితో ముంచెత్తిన వివేకానందుడు బోధించినదేమిటి? ఆ సన్యాస చక్రవర్తి ప్రసరించిన బోధాకాంతు లేమిటి? గాని సారాంశమిది: సింహాసనాసీనుడైన మహారాజు నుండి — కూలీనాలీ చేసుకొని బ్రతికే సాధారణ వ్యక్తి దాకా, తన జపతపాదుల్లో మునిగిపోయిన బ్రాహ్మణుని నుండి — పొలంలో దున్నుకొని జీవించే అమాయక వ్యవసాయదారుని దాకా — అందరిలోను నిమ్నోన్నతములు లేక ఒకే పరమాత్మతత్త్వం స్పందిస్తున్నది. అందరూ తదాత్మ స్వరూపులే. అంతా

సృష్టికర్తలే. ఎందుకంటే మహాచైతన్యశక్తి మనలోనే వున్నది. జీవితమంతా సృష్టి, సృష్టి — స్థితి — లయలన్నీ సృష్టే. మనంత మనం తోలుబొమ్మలై మాయా కర్మజాలంలో చిక్కుకొనకపోతే మహాచైతన్య స్వరూపులమే. అది చెక్కిన విగ్రహాలమే, సజీవ మూర్తులమే.

(SABCL Vol. 1, pp. 66-67)

13

భారతదేశం పునర్జాగృతం కావటం భవిష్య ప్రపంచ వాంఛితం

భారతదేశం నశించదు. మన జాతి రూపుమాసిపోదు. ఎందుకంటే సర్వప్రపంచంలోనూ భారతదేశమే — ఈ సనాతన ఖండమే – దివ్యధ్యేయమై ఊర్ధ్వగా బ్రతుకుతున్నది. భవిష్య మానవజాతి కిదే గుండెకాయ. భారతదేశమే ప్రపంచానికి కావలసిన మత ప్రభాతగీతాన్ని విన్పించేది. అదే సనాతన మతం — సర్వమతాలకు సమన్వయ సూత్రం. శాస్త్రాలకు, వేదాంతాలకు అదే ఏకైకాత్మ ద్రవ్యం. మ్లేచ్ఛభావక్షాళనం చేసి మానవజాతిని ఆర్యజాతిగా శిల్పించగల మహాశిల్పి భారతదేశమే. దీని కోసం మొదట తాను పునః ఆర్యత్వంలో జాగృతం కావాలి.

ఇదిగో ఈ మహాకార్యం కోసమే భగవాన్ రామకృష్ణులు అవతరించింది — నిజమైన వివేకానంద ప్రపంచం చుట్టివచ్చింది. ఈ సుప్రభాత గీతాన్ని మనం విన లేదంటే — మేల్కోలేందంటే మనకింకా చీకటితెరలు విచ్చిపోలేదన్న మాట. అజ్ఞాన తమస్సు చెదరిపోలేదన్న మాట. భయాందోళనలు, సంశయాలు, ఉపేక్ష, బద్ధకం అన్న చీకటి దుప్పటి ముసుగు తీయలేదన్న మాట. మనలో కొందరు భక్తిమార్గంలోను, మరికొందరు జ్ఞానమార్గంలోను ప్రయాణిస్తున్నా మనలోని శక్తిహైన్యం వలన మన భక్తి చైతన్యవంతం కావటం లేదు.

(SABCL Vol. 1, pp. 66-67)

అనువాదం: తుమ్మపూడి కోటేశ్వరరావు

14

ప్రపంచంలో భారతదేశ ఆధ్యాత్మిక ప్రభావం

ప్రపంచంలో తొలిమహాశక్తిగా భారతదేశం అగ్రపీఠం ఎందుకు అలంకరించకూడదు? ప్రపంచమంతటా ఆధ్యాత్మిక ప్రభావాన్ని ప్రసరించడంలో వివాదస్పదంకాని హక్కు మరే దేశానికి ఉన్నది? ఇదే స్వామి వివేకానందుని ప్రచార ప్రణాలిక. దేశాలను జయించే ఆధ్యాత్మిక సంపద భారతదేశం సొత్తు. ఈ ప్రాభవం తనకు వున్నదన్న ఎరుక కల్గిస్తూ మరొకసారి భారతదేశాన్ని చైతన్యప్రదీప్తం చేయాలి. ఈ ఆధ్యాత్మికత సమస్త దేశభక్తికి మూలం. ఆత్మనూన్యతను ఇదొక్కటే పోగొట్టగలదు. తను పోగొట్టుకున్న స్థానాన్ని తిరిగి పొందడానికి ఇదొక్కటే మార్గం.

(SABCL Vol. 1, pp. 427-28)

15

రామకృష్ణుని జీవితం — హిందూమత సందేశం

భగవ్భావన తరిగిపోయింది. సందేహాలు పెరిగిపోయాయి. ఇటువంటి తరుణంలో ఆధ్యాత్మికత ఎంతో అవసరం. ఆత్మ యొక్క అభివ్యక్తరూపమే ఈ ప్రపంచం అనీ, ఇంద్రియాలు చేసే గందరగోళం వెనుక అసలు రహస్యం ఇదే అనీ, మనిషి అంతరాంతరాలలో దివ్యవికాసానికి అవకాశాలు వున్నాయనీ, భగవంతుని ఆనందం మనిషి పొందవచ్చుననీ. ఇదే ప్రపంచంలోని అసలు సత్యం అనీ ఆధ్యాత్మికత చాటిచెప్పే సమయం వచ్చింది. అందులకే రామకృష్ణుడు అవతరించాడు. బుద్ధుడు అవతరించిన తరువాత రెండువేల సంవత్సరాలు పాడుపడిన ఆధ్యాత్మిక పురోగమనమంతా రామకృష్ణుని దివ్యప్రబోదానికి నాంది.

భారతదేశపు దీర్ఘనిశ అంతము కానున్నది. తూర్పులో ఒక మహత్కాంతి ఉదయిస్తున్నది. ఆ కాంతి వెదజల్లిన తొలి వైతాళిక నిద్యుల్లతలు లోగడే దిఙ్మండలంపై కానవచ్చినవి. ఒక కొత్తరోజు వస్తోంది. అది ఎంత ఉజ్వలమైనదంటే పైనుంచి దిగివచ్చిన అంతిమ అవతారం కూడ ఆ కాంతికి అర్థం వివరించలేకపోయింది. అయితే ఆ అవతారం లేకుండా ఆ రోజు రాదు. భారతీయ ఆధ్యాత్మికత పరిపూర్ణంగా

వ్యక్తమవుతున్నది. ప్రాగ్దేశాల పునర్వికాసానికి అదే అసలు నాంది.

వివిధ రకాల ఆలోచనలు, నైతిక సూత్రాలు, భౌతిక వికాసంపై విచిత్రస్వప్నాలు, ఆశలు, అసంభవమైన ధార్మిక, ఆనందమయ జీవితాలను గురించి మానవాళి ఎప్పటి నుండో ప్రయోగాలు చేస్తూ వచ్చింది. కాని జీవితంలో చిట్టచివరి రహస్యాన్ని ఆవి ష్కరించడంలో విఫలమైంది. ఎక్కడా తృప్తి లేదు. దారిద్ర్యం, ఆవేదనలు, అసంతృప్తి, సంఘర్షణలనుండి బయటపడేందుకు రాజకీయ, సామాజిక విధానాలు ఏవీ సహాయ పడలేకపోయాయి. ఐహికమైన విధానాలన్నీ విఫలమౌతున్నాయి. ప్రాగ్దేశాలలోనే సత్యం, జ్ఞానం వున్నాయి. ప్రాగ్దేశాలే పశ్చిమ దేశాలకు దివ్యప్రబోధం అందివ్వగలవు. ప్రాగ్జ్యోతి మాత్రమే ప్రపంచాన్ని రక్షించగలదు. యుగయుగాలుగా ఆసియాఖండం తనలో నిక్షిప్తమైన కాంతి కోసం అన్వేషిస్తోంది. తాను దర్శించిన ఆ కాంతిపుంజాలే బౌద్ధమతంగా, క్రైస్తవమతంగా, మహమ్మదీయమతంగా ఫరిఢవిల్లాయి. భారతదేశమే అద్భుతమైన ఆధ్యాత్మిక ప్రయోగకేంద్రం, ఆత్మపరిశోధనాగారం. ప్రతి యుగంలోను వేలాది మహనీయులు అవతరించారు. ఆత్మలో శాంతిసౌమనస్యం దర్శించారు. దివ్యజ్ఞానాన్ని అందించారు. మతమార్పిడుల కోసం, పేరు కోసం వారు తాపత్రయ పడలేదు. కొద్దిమంది శిష్యులకు తమ ప్రయోగఫలితాలు అందించి వెళ్లారు. వారు తమ అనుభవాల అద్భుతధారలు వెదజల్లి, వచ్చిన చోటుకే తిరిగి వెళ్ళిపోయారు. అవతారాల జననం మూలంగా అనంతమైన ఆధ్యాత్మికశక్తి లభించింది. వారు తమకు లభించిన ఆనందాన్ని, ప్రపంచ మానవాళిపై ప్రవహింపచేశారు. మతాలను మార్పిడిచేయడం వారి ఉద్దేశ్యం కానే కాదు. భగవత్ సాక్షాత్కారం ఆనందపారవ శ్యాన్ని నలుగురికి అందివ్వాలని వారు తపన చెందారు. అటువంటివారిలో శ్రీరామ కృష్ణుడు చివరివాడు. అందరిలోనూ మహనీయుడు. చాలామంది భగవంతుని పరి మితమైన ఒకే రూపంగా దర్శిస్తే ఆయన అనంతమైన ఏకత్వంగా దర్శించాడు. ఆయనలో గతకాలపు వేలాది మహాద్రష్టల ఆధ్యాత్మిక అనుభవాలు కలసిపోయి ఒకే ప్రవాహంగా ప్రవహించాయి. హిందూమతంలోని చిట్టచివరి సందేశాన్ని ఆయన ప్రపంచానికి అందించాడు. ఆయనతో ఒక కొత్త యుగం ప్రారంభమైనది. భూలోక వాసులు భగవంతునితో తాదాత్మ్యం చెందడానికి ఒక్కసారి ఉద్ధరించబడ్డారు. క్రైస్తవమతం ఏది సాధించలేక విఫలమైందో, అపరిపక్వమైన కాలగతిలో మహమ్మదీయ మతం ఏది సాధించడానికి యత్నించిందో, కొద్దికాలంపాటు బౌద్ధమతం పాక్షికంగా

యత్నించిందో రామకృష్ణుని జీవితం ద్వారా హిందూమతం ప్రపంచం కోసం ప్రయత్నించవలసి వుంది. భారతదేశపు పునర్వికాసానికి ఇదే కారణం. భగవంతుడు తిరిగి ఈ వేదభూమికి ఊపిరిపోశాడు. ఎందరో మహితాత్ములు భారతదేశ విముక్తికి పోరాడడం అందుకే. భరతపుత్రులలో హఠాత్తు మార్పు రావడం అందుకే. రాజకీయంగా ప్రారంభమైన ఈ వుద్యమం ఆధ్యాత్మిక ప్రాభవంతో ముగుస్తుంది.
(SABCL Vol. 1, pp. 799-801)

16

మానవునిలో దివ్యప్రభంజనము

హేతువు మనకు మార్గదర్శి కాదంటే కొందరు ఒప్పుకోరు. ముఖ్యంగా మేధావులు దిగ్భ్రాంతి చెందుతారు. హేతువు కాదని, ఏదో కనిపించని అదృశ్య దైవశక్తి ప్రభావానికి లోబడడం అటువంటివారికి ఆశ్చర్యం కల్గిస్తుంది. ఈ సందేహాలు వెలిబుచ్చేవారంతా భౌతికవాదప్రభావ వలయంలో చిక్కుకున్న మహానుభావులే. మనిషిని భౌతికరూపంగానే పరిగణించి, అతడు భగవంతుడునుండి రాలేదని, అతనికి ఒక దివ్యభవితవ్యం లేదని వారు వాదిస్తుంటారు. మనిషిలో దాగివున్న భగవంతుడే అసలు దర్శనం. మతము యొక్క అసలు అర్థం శంకరుడు, రామానుజుడు, మధ్వాచార్యులు, శ్రీరామకృష్ణుల దివ్యప్రబోధాలకు భారతదేశం జ్ఞప్తికి తెచ్చుకుంటే ఆమె ప్రబుద్ధమవుతుంది. ఆమె జీవితం అంతా వేదాంతమే.

తాము మేధావులం మాత్రమే అని ఎవరైనా భావిస్తే వారు హిందువులు కారు. మేధావులంటే భగవంతుని చూడనివారు. భగవంతుడు తన గొప్పతనాన్ని, మహిమను చాటాలని భారతదేశాన్ని ఆదేశించాడు. వేలాది సంవత్సరాలుగా భగవంతుని గూర్చి భారతదేశం పలికిన మంత్రవాక్కులు నలుదెసలా మారుమ్రోగాయి. యూరోపియన్ విద్య మనకు అందినప్పుడు మనం సైన్సువల్ల అపమార్గం పట్టాము. ఒక చిన్న గది లోని వెలుగు లాంటిది సైన్సు. ప్రపంచాన్ని వెలుగులతో నింపే సూర్యుడు కాదు. అపరవిద్య అన్నది సైన్సు కాదు. దానికి మించిన విద్య ఉంది. లోకం నిమ్నస్థాయి జ్ఞానంతో, మన మేధస్సే చాలా గొప్పదని, సర్వశక్తిమంతమని భావిస్తుంది. కాని అది వట్టి భ్రమ, మాయ మాత్రమే. దేవుని మహిమను తెలుసుకున్న వ్యక్తి మేధస్సు

గొప్పదని ఎప్పటికీ విశ్వసించడు. ఉన్నతమైన మంత్రధ్వని ఒకటుంది. భగవంతుడు గుండెలోనే నివసిస్తుంటాడు. మెదడు ద్వారా పనిచేస్తాడు. మెదడు అతని ఉపకరణాలలో ఒకటి. మెదడు ఏది ఆలోచించినా అది ముందు హృదయానికి తెలుస్తుంది. మెదడును దాటి హృదయంలోకి ప్రవేశించగలిగినవాడు పరమాత్మ వాణి వినగలడు.

(SABCL Vol. 1, pp. 714-15)

అనువాదం: కె. యజ్ఞన్న

17

అంతర్జ్యోతి — భవిష్యద్దీప్తి

"నా ఇచ్ఛనే నెరవేర్చుము. నిన్ను నీవు తెలుసుకొనుము. మాలిన్యములను వదిలించుకొని పునీతుడవు కమ్ము. నీ ఇచ్ఛవచ్చిన రీతిలో ప్రవర్తించరాదు. కోరికల వెనకాల పరిగెత్త వద్దు." అని దివ్యాచార్యుడు క్రిందటి ఒకటిన్నర సంవత్సరాలుగా జరుగుతున్న సంఘటనల ద్వారా మనని హెచ్చరిస్తూనే వున్నాడు. అది వినిపించుకునే వాళ్ళకైతే వినపడుతుంది. నీకు జ్ఞానమెలా కలుగుతుంది. సాధనామార్గమును గురించి తెలుసుకున్నంత మాత్రాన కలగదు కదా. ఆత్మసంసర్గము వలన, లోపల నుంచి వచ్చిన వెలుగు వలన కలుగుతుంది. అపరజ్ఞానంతో ఏది చేసినా ఫలితము సున్న. జ్ఞానము నిన్ను పూర్తిగా ఆవహించి నరనరాలకి పట్టినప్పుడే ఫలితము దక్కుతుంది.

దక్షిణేశ్వరంలో ప్రారంభించిన ప్రణాళికింకా పూర్తి కాలేదు — అసలు దాని నెవరైనా అర్థం చేసుకుంటే కదా. వివేకానందుని ఉద్యమము ఇంకా కార్యరూపమే దాల్చలేదు!

(SABCL Vol. 2, p. 412)

అనువాదం: డా. ఆర్. ఎల్. ఎన్. శాస్త్రి

18

సమయమాసన్న మైనది

రాజకీయ, ఆర్థిక విషయాలపై దృష్టిని కేంద్రీకరిస్తున్న భారతజాతికి తన దృష్టిని విశాలపరచుకోవలసిన సమయమాసన్న మైనది — ముఖ్యంగా నేటి బెంగాలు విషయంలో ఇది తప్పనిసరి.

బెంగాలీలు ఎప్పుడూ భారతీయుల్ని ఒక వున్నతాదర్శం వైపు నడిపిస్తూ వుంటారు. కొత్తతరం ఔన్నత్యం సాధించడానికి అత్యవసరమయిన సాధనసంపత్తి వారి వద్ద వుంది. మానవజాతి ఒక గొప్ప ముందడుగు వేసి కదలవలసి వచ్చినప్పుడు, బలంగా హృదయాన్ని కదిలించే ఆలోచనలతో, గొప్ప స్ఫూర్తినిచ్చే వూహలు, వుద్రేకాలు వారి సొత్తు. హృదయంతో ఆలోచించే అమూల్యవరం పొందినవారు. అంతే కాదు, భావనలోని సున్నితమైన విషయాలను, వివిధ కోణాలలో, రూపాలలో వుండే అర్థఛాయల్ని, వాటి పరిధులలోనే పట్టుకోగలిగిన సూక్ష్మబుద్ధి కలిగినవారు. వీటన్నిటికి పైగా, యితర జాతులు యీ ప్రత్యక్ష జ్ఞానసామర్థ్యం అభివృద్ధి చేసుకోక పూర్వమే అందులో గొప్ప స్థాయిని సాధించినవారు. హేతువాదానికి, కాల్పనికతకి అతీతంగా మానవత్వంలో వుండే గోప్యత యిప్పుడు బహిర్గతం కావలసి వున్నది. ఆ నైపుణ్యం, జాతియొక్క అత్యున్నత స్వభావం, శ్రీరామకృష్ణునిలో ప్రస్ఫుట మయాయి. అతడు తలచుకున్నట్టయితే ఏ జ్ఞానాన్నయినా అతిసులభంగా ఆధ్యాత్మి కంగా శాసించగలడు. ఏదైనా సరిదిద్దగల విద్య అతని వద్దే వుంది. వ్యక్తియొక్క, జాతియొక్క పాతసంపర్కాలు, సంస్కారాలతో నిండిన జ్ఞాపకాలు, పరిమితమైన హేతువాదం, అర్థంకాని, అయోమయమైన వూహల అనవసర జోక్యంతో ప్రస్తుతం సాధారణ జనంయొక్క జ్ఞానం పెడదారిన పయనిస్తున్నది. ప్రాచీన భారతీయ ఋషులు యోగశాస్త్ర జ్ఞానంతో రూపొందించిన క్రమశిక్షణలో నిష్ణాతుడైనవాడే జాతికి సరియైన ప్రాతినిధ్యము వహించగలడు.

కాని కొన్ని జాతులు యీ వికాసం యిప్పటికే సాధించాయి. కొన్ని సాధించడా నికి సంసిద్ధంగా వున్నాయి. ఆ జాతులే శక్త్యారాధన ద్వారా భవిష్యద్వికాసాన్ని,

దానితోపాటు బలమైన సంకల్పసిద్ధిని, శక్తిని పొందగలవు. ఇతర సమస్త మానవాళిని జ్ఞానపథంలో నడిపించగలవు.
(SABCL Vol. 3, p. 327)

అనువాదం నడిమింటి విజయలక్ష్మి

20[1]

వివేకానందుని యతి పథము

లండన్ మహానగరంలో కాంగ్రెస్సు తలపెట్టిన మహాసభలపై మా అభిప్రాయం వ్యక్తం చేశాము. కాంగ్రెస్సు ముఖతః వెలువడిన ఈ స్పందనకు మాకు రెండు కారణాలు గోచరిస్తున్నాయి. వీరి లక్ష్యం ఇంగ్లాండులో మనకు ప్రతికూల వాతావరణం నివారించుట మొకటి కాగా, యావత్ప్రపంచ మేధావుల సానుభూతి పొందటం రెండవది. ఆ సదస్సులోని ప్రముఖుల ఉపన్యాసాలుగాని, ఇతర నాయకుల వాక్చాతుర్యంగాని ఆ దేశస్థులను ఆకర్షించవు. బ్రిటన్ దేశస్థుల ప్రయోజనాలకు దోహదపడని ప్రతిపాదనలను వారెన్నటికీ ఆమోదింపబోరు. మన లక్ష్యసాధనకు దీర్ఘకాల ఉద్యమ మొక్కటే శరణ్యం. ప్రతి నిత్యము, ఏడాది పొడవునా, ఈ ఉద్యమం విరామం లేకుండా సాగిపోవాలి. లక్ష్యసాధనకు కొన్ని సంవత్సరాలే పట్టవచ్చును. ఉద్యమం వల్ల ఆశించిన ఫలితాలు లభించకపోయినా, ఆశ్చర్యపడనక్కర లేదు. ఏతావాతా, ఫలితాలు లభించినా మనకు అక్కరకు రాకపోవచ్చును.

ఈ వ్యవహారమంతా భారతప్రభుత్వానికీ, దేశప్రజలకు సంబంధించిన రాజ్యాంగాశంగా పరిగణించాలి. అంతేగాని విదేశ ప్రజానీకానికానికి గాని, వారి సానుభూతికిగాని తావు లేదు. ఈ పెద్దల ఆమోదం మన లక్ష్యసాధనకు ఏమాత్రం సహకరించదు. వారి సానుభూతి కేవలం నోటిమాట మాత్రమే కాగలదు. ఏ కారణంగానైనా, మనకు అనుకులంగా స్పందించినా, దాని ప్రభావం లేశమాత్రమే.

ఈ తరుణంలో స్వామి వివేకానందుల అమెరికా యాత్రను స్మరించుకోవటం అవసరం. వారి యాత్రానంతరం, వారి శిష్యుల అపూర్వ కృషివల్ల మన దేశానికి

---

[1] *19 వ నెంబరు వ్యాసము 'రెండు పక్షుల కథ' పత్రిక మొదటి వ్యాసంగా ఇవ్వబడింది.*

జరిగిన మేలు అమోఘం. ఈ శతాధిక కాంగ్రెస్సు సదస్సుల వలన కలిగిన ప్రయోజనాల కతీతం. ఆ స్ఫూర్తితో మనము యావత్ప్రపంచానికీ, మన జాతి గతవైభవం, ప్రాచీన నాగరికత వైశిష్ట్యం ఎలుగెత్తి చాటాలి. వీటి వారసత్వం జాతిరక్తంలో కరడుగట్టి యున్నదని, ప్రపంచానికి మేలుచేయగల శక్తి యుక్తి సంపన్నులమని ఘోషిస్తూ, స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిపై అర్హులమని గర్జించాలి.

ఈ పురుషాకారమే మన లక్ష్యసాధనకు సుగమమైన మార్గము. భిక్షాన్న ప్రవృత్తి ఎన్నటికీ కాజాలదు.

(SABCL Vol. 2, pp. 170-71)

అనువాదం: శ్రీ శరణ్

21

పాతక్రొత్తల సమన్వయము — ఒక పరిశీలన

వేదాంతమనే పదానికి, జనశ్రుతిలో అద్వైత సిద్ధాంతమని, అది శంకరప్రతిపాదిత మాయావాదమని పరిగణించటం పరిపాటి. ఉపనిషద్వివరణలో ఆ పాఠమే ప్రమాణం గాని, భాష్యాలెన్నటికీ కానేవరు. శంకరభాష్యం బహుదొడ్డదే. అయితే శంకరభాష్యము ఏకపక్షమన్న వాదనను త్రోసిపుచ్చలేము. తరువాత కాలంలో ఉపనిషత్తులపై అసంఖ్యాకంగా వచ్చిన భాష్యాలు, వాటిపై వచ్చిన వివృతులు మొదలగునవి జిజ్ఞాసువులను అత్యంత ప్రభావితం చేసినవి. మున్ముందు కూడ బహుముఖ వ్యాఖ్యలు అనేకం ఆశించవచ్చును.

ఈ బహోన్ముఖత్వమును సాధకుని నిత్యజీవితంతో సమన్వయపరచటమే శ్రీరామకృష్ణ, వివేకానందుల బోధల లక్ష్యమని తెలుస్తున్నది.

నడుస్తున్న చరిత్రను, ఒకమారు సమీక్షించుకొంటే, గత చరిత్రంతా పునరావృతమవుతున్నదని గ్రహించవచ్చును. గతంలో కూడ ఈనాటి వలెనే ఒక మహాపురుషుడు — అవతార పురుషుడో, విభూతియో మానవస్వరూపంలో అవతరించిన ఒకానొక అపూరూపమైన దివ్యస్వరూపమో పృథ్విపై కాలిడి, జనజీవనం మధ్య తిరుగాడి, తన దివ్యశక్తితో వారిని అత్యంత ప్రభావితం చేయగల్గింది ఆ మహనీయుడు గౌతమ బుద్ధుడు ఆ మహామనీషి తన సిద్ధాంతాన్ని , సదాచార సంపత్తిని ఆనాటి ఆర్యజాతులకు

ప్రభోదించాడు. అయితే ఒక విచిత్రమేమంటే, బౌద్ధమతము, వేదాంత తత్త్వాన్ని అంగీకరించినప్పటికీ, ఒకానొక మౌలిక సత్యాన్ని జీర్ణించుకోలేక, పుట్టిల్లైన భారతదేశం నుంచి బహిష్కృతమైనది. కాని నేడు షోడశకళలతో మూర్తీభవించిన ఒకానొక దివ్యస్వరూపము మన మధ్య దేదీప్యమానంగా ప్రకాశిస్తున్నది. అందువల్ల గతచరిత్రలో ఆనాటి పరిణామాములు భారతదేశాన్ని గురస్థానంలో నిలిపి, యావత్ప్రపంచానికీ మార్గదర్శకమై, ఈనాటికిన్నీ జీవకళతో ఉట్టిపడుతున్న భావసారూప్యత, రూపకల్పనలకు కర్తృత్వం వహింపచేసిన తీరంతా ఈనాడు పునరావృతం కాగలదు.
(SABCL Vol. 2, p. 344)

అనువాదం శ్రీ శరణ్

22

హిందూమతం — కురూపము, స్వరూపము

హిందూయిజము రెండు రకాలు. ఒకటి వంటగది మీదనే ఆధారపడి వుంటుంది. అది దేహాన్ని శుభ్రం చేయడంతోనే స్వర్గప్రాప్తికి ప్రయత్నిస్తుంది. ఇక రెండవది వంటపాత్రను శుభ్రంచేయుట మీద కేవలం సాంఘికాచారవ్యవహారాల మీద ఆధారపడకుండా ఆత్మను పరిశుద్ధం చేసుకొనుట ద్వారా దైవాన్ని అన్వేషిస్తుంది. ఇది మొదటి దాని కంటె ప్రాచీనమైనది, నశించనిది. భీష్మాచార్యులు, శ్రీకృష్ణుడు, శంకరుడు, చైతన్యమహాప్రభు — వీరందరిదీ యీ హిందూయిజమే! ఇది మిక్కిలి పురాతనమైనది, శాశ్వతమైనది. యుగయుగాలుగా అభివృద్ధిచెందుతూ వచ్చింది. దీని లక్ష్యం క్రియ గాదు — కర్మ; ఆచారం కాదు — భక్తి; శాస్త్రం కాదు — జ్ఞానం ..... కాస్త ఉన్నత శ్రేణిలో అవాస్తవం కాని రెండు హిందూత్వాలు ఉన్నవి. సైద్ధాంతికపరమైనది ఒకటి కాగా ఏ సిద్ధాంతానికి ఒదగనిది వేరొకటి వేర్పాటుధోరణి కలదిగా ఒకటైతే, సంయోజనకారియై సర్వేశ్వరత్వాన్ని అన్వేషించేది వేరొకటి. మొదటిది ఒకే ఆదర్శానికి, అనుభవానికి, కొన్ని విశ్వాసాలకి, ఎన్నుకున్న గురువుకి, అవతారానికి, నిబద్ధంగా కట్టుబడినది. రజోగుణ ప్రధానమైనది, సహనం లోపించినది, అపరిపక్వత వలన గర్వం, తిరస్కార భావం కలిగినది. ఈ వర్గం వారికి స్వీయ అల్పత్వం వలన తమకంటే వేరైనవారంతా కుసంస్కారులు, మూఢులు అనిపిస్తారు. తాము నమ్మిన

గురువే గురువు. కొలిచే దైవమే దేముడు. భావాలు, అనుభవాలు, విశ్వాసాలు, గురువు. దైవం తమకు ప్రత్యేకమైనా, క్రమేపీ ఆత్మవికసనంతో పరిణతి పొంది, ఇతరుల మనోభావాలను సహించి "సర్వదేవ నమస్కారః కేశవం ప్రతిగచ్ఛతి" అని భావించగలిగే ఔదార్యం వీరికి కలుగుతుంది. పరిపూర్ణ జ్ఞానోదయంతో విశ్వ చైతన్యానుభవం కలిగి దివ్యత్వం సిద్ధించి అంతా సర్వేశ్వర సంభూతంగా అనుభావ్య మౌతుంది. ఉన్నతుడు, అధముడు అనే తేడా లేకుండా అద్వితీయుడైన ప్రేమైకమూర్తి అందరినీ అక్కున చేర్చుకోగలడనే సమ్యగ్భావన కలిగి భిన్నత్వాలన్నీ పటాపంచలై 'ఏకంసత్' అన్న ఉపనిషత్సత్యం రుజువు కాబడుతుంది. తమ దివ్యజీవన సాధనానుభవంలో శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస మనకు తెలియచేసిన సత్యమిదియే. ఈ యుగ అవతార పురుషులు వారు. అయితే వారికీ ఒక సిద్ధాంతాన్ని అంటగట్టి వారి ప్రతిమను చేసి, ఆలయానికి బందీ చేసి, యాంత్రికమైన పూజాపురస్కారాలకు పరిమితం చేయడం గర్హించాలి. ఆలయాలు, అర్చనలు ప్రధానం కావు. కావలసినది సర్వేశ్వరోపాసన.

దాస్యశృంఖలాలను త్రెంచి, భావదాస్యాన్ని తుదముట్టించి స్వేచ్ఛని పొందాలి. ఇదే అవశ్యకర్తవ్యం. ఈ ముక్తిని ప్రసాదించేందుకే శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస అవతరించారు. శ్రీ వివేకానందులు వారి దూతగా వారి సందేశామృతాన్ని అందరికీ పంచేందుకు అవతరించారు. లోకంలో సర్వత్రా స్వేచ్ఛా సమీరాలు ప్రసారం చేశారు. హిందూత్వపుటాత్మ బండరాతి గుడికి బందీయై కృశిస్తోందని, ఆత్మ జీవనానికి కృత్రిమ భౌతిక భవబంధాలు ఆత్మ కారాదని, గ్రుడ్డినమ్మకాలకు స్వస్తి పలికి, దేహదేవాలయాన్ని పరిశుద్ధం చేసి పునరుజ్జీవింపజేసి, స్వజాతీయ యోగసాధనతో విముక్తం చేసి, ఆత్మోన్నతితో దివ్యజీవన వికాసం పొందమని హితవు పలికారు. గ్రుడ్డిగా అనుసరించే, విజాతీయ విగ్రహారాధన వైఖరిని గర్హించారు. గ్రుడ్డిగా అనుసరించే, విజాతీయ విగ్రహారాధన వైఖరిని గర్హించారు.

(SABCL Vol. 2, pp. 461-63)

అనువాదం: కర్రా వెంకటేశ్వర్లు, కె. కూర్మారావు

23

రెండు సూక్తులు

అవతారమూర్తి శ్రీరామకృష్ణులు దేవదూత వివేకానందులు చెప్పక చెప్పిన హితోక్తు లెన్నెన్నో! అనీ ఎలా తెలుసుకోవటం? భగవంతుడు వ్యక్తి ఆలోచనకి, మాటకి అందుతాడా! ఆయన అవాఙ్మాన సగోచరుడు కదా!

*

ఎవరీ రామకృష్ణులు? "దైవం మానుషరూపేణ" ఈ నేలపై నడయాడిని విశ్వేశ్వరుడు. మరి వివేకానందులో? ముక్కంటి తోజేమయ విలాసం త్రిమూర్త్యాత్మకంగా రూపుదాల్చిన ప్రణవనాదం.

(SABCL Vol. 17, p. 98)

అనువాదం: కర్రా వెంకటేశ్వర్లు

24

నిబంధనలేగాని బంధనలు కావు

తాత్త్వికభావనా లేక మతవ్యవస్థా అనేవి మన స్థాయి ననుసరించి భగవంతుడు మనచేత దర్శింపచేయ తలచిన విశ్వం యొక్క స్థితిగతులను గురించిన ప్రకటన మాత్రమే. మాయాస్వరూపమైన ప్రకృతిలో మనం వర్తించేటప్పుడు మన మనసు విభ్రమం చెందకుండా స్థిరంగా వుండేందుకు మన కిది ప్రసాదింపబడింది. మనం చేసిన విశ్వవ్యూహనిర్మాణ దర్శనం సరిగ్గా ఇతరుల దర్శనమే అయి వుండవలసిన అవసరం లేదు. మన మానసిక ప్రవృత్తీ ఆలోచనా విధానమూ మరొకరికి వుండాలని ఎక్కడా నియమం లేదు. ఆలోచనాధోరణుల పట్ల మనకు మూఢనమ్మకంకాని విశ్వాసము, బలహీనతకాని సహనమూ ఉండాలి. మన మేధాశక్తిని బట్టి మన దృక్పథ మేర్పడాలి. నీ భావన ఆ శాస్త్రాన్ననుసరించి లేదు. ఈ మహనీయుడి ప్రమాణాన్నను సరించి లేదు. ఆ తత్త్వవేత్త అభిప్రాయానికి భిన్నంగా వుంది. ఈ అవతారమూర్తి ప్రబోధానికి భిన్నంగా వుంది అన్న విషయానికి ప్రాధాన్యం లేదు. మనదైన అనుభూతీ, సాక్షాత్కారమూ మనకు ప్రధానమని గుర్తుంచుకోవాలి. ప్రపంచంయొక్క స్వభావాన్ని

గురించి శంకరభగవత్పాదు లేమి శెలవిచ్చారో, తన మేధాశక్తితో వివేకానందులేమి వూహించారో, అనేకానేక రీతుల్లో రామకృష్ణ పరమహంక వివిధ అనుభూతుల నెల పొందారో — ఇవన్నీ కూడ భగవంతుడు మనకు కలిగించిన అనుభూతితో పోల్చి చూచుకోడానికీ, ఆ అనుభవాన్ని పునరావృతం చేసుకోడానికేనని గుర్తుంచుకోవాలి. తత్త్వవేత్తల, సాధుపుంగవుల, అవతారమూర్తుల అభిప్రాయాల్ని మనలను బంధించే సంకెళ్లలాగాకాక, మన సాధనకు సూచనలగానే స్వీకరించాలి. నీ యోగప్రస్థానంలో నీ గురువు ద్వారా నీవేమి దర్శించావో — సగుణమూర్తిగానో, నిర్గుణమూర్తిగానో, సర్వంలో వసించే వాసుదేవుడిగానో లేక ఒక గురుస్వరూపంగానే, మార్గదర్శిగానో ఆ అనుభవమే నీకు సంబంధించినది.

(SABCL Vol. 17, pp. 67-68)

భావానువాదం ధారా రాధాకృష్ణమూర్తి

25

సన్యాస వైరాగ్యములు

క్షుద్రమైన విషయముల కొరకుగాక ఉదాత్త ధ్యేయాన్ని సాధించడానికే మనకు సన్యాసవైరాగ్యములని ఋషులు తాము భావించిన ఆంతర్యాన్ని విప్పిచెప్పారు. క్షుద్రమైన ధ్యేయాలపట్ల దౌర్బల్యాల విషయంలో తస్మాత్ జాగ్రత్త!

'క్లైబ్యమ్ మాస్మగమః పార్థ నైతత్ త్వయ్యుపపద్యతే' అటువంటి క్షుద్రమైన దౌర్బల్యం సృష్టి స్థితి లయ స్వరూపమైన సాక్షాత్ పరబ్రహ్మస్వరూపమైన నిత్యుడికి తగదు. ఇంకో విధంగా చూస్తే దుఃఖమూ, ఆశాభంగమూ వల్ల కలిగే వైరాగ్యం నిజమైనది కాకపోలేదు. కొన్ని సమయాల్లో కొందరు అజ్ఞానబద్ధులై క్షుద్రమైన విషయాల కోసం ప్రయత్నించి విఫలమయ్యారు. దానికి కారణం వారి బలహీనత కాదు. క్షుద్రస్వభావం వారికి సహజమైనది కాకపోవటమే. అది వారి ఔన్నత్యానికీ, ఉత్తమ భవితవ్యానికీ తగినది కాకపోవటమే.

దుఃఖము, ఆశాభంగము వాళ్ల కళ్లకను తెరిపించి తమ నిజస్వరూపాన్ని తెలుసుకునేటట్లు చేస్తాయి. అటువంటి పరిస్థితుల్లో వారు ఏకాంతాన్నీ, ధ్యానాన్నీ, సమాధిస్థితినీ వాంఛిస్తారు. ఆరని దుఃఖాగ్నినీ, తీరని కోరికలనీ మత్తుపానీయాలతో

ఆర్పే ప్రయత్నం చేయరు. ఎందుకంటే క్షుద్రమైన విషయాలను కాంక్షించరు గనుక. భగవంతుని ప్రేమతో నిత్యుడైన పరాత్పరుని గూర్చిన జ్ఞానాన్నే వారు అభిలషిస్తున్నారు. కొన్ని సందర్భాల్లో వారిని నూతన భావావేశం ఆవహిస్తుంది. ఎందుకంటే ఏకాంతమైన పరంధాముని సన్నిధి మాత్రమే వారి బ్రహ్మతేజాన్ని వృద్ధి చేస్తుంది.

ఆ స్థితిని సాధించిన తరువాత దివ్యమైన బ్రహ్మజ్ఞానం లేక భావ్యమైన పరమప్రేమ వారి హృదయం నుంచి ప్రవహిస్తూ ప్రపంచాన్ని ముంచెత్తుతుంది. అటువంటి మహనీయమూర్తులే శంకరాచార్య, రామకృష్ణ పరమహంసలు. కొన్ని సందర్భాల్లో తాము పొందే సుఖసౌఖ్యాలూ, తమ చుట్టూ వున్న ప్రపంచంలో కనిపించే దుఃఖమూ, దైన్యమూ బుద్ధుణ్ణీ, క్రీస్తునీ అజ్ఞానాంధకారంలో మునిగియున్న అభాగ్యులకు వెలుగు చూపించి ఆదుకోవాలని వారి అంతరాల లోతుల నుంచి ప్రయత్నించేట్టు చేస్తాయి. తమలో అపారమైన శుద్ధసత్త్వాన్నీ, శక్తినీ నింపుకున్న ఉత్తములైన సన్యాసులే ఉత్తమ సేవాతత్పరులై భగవంతుని కార్యాల్ని నిర్వహించే మహనీయులవుతారు.

వారి వైరాగ్య స్వరూప స్వభావాలెట్టివైనా, వారు దానిని పొందడానికి ప్రత్యక్షప్రేరణ మేదైనా, వారి వైరాగ్యంలో తీవ్రమైన దైవజిజ్ఞాస మిళితమైతే, అది నిజమైనదై, మోక్షోన్ముఖమైన కారణంగా పరిణమిస్తుంది. ఎప్పటికైనా పరమాత్మను చేరాలంటే నీవు ఆ స్థితిని అధిగమించాలి. దృశ్యమానజగత్తు పట్ల నీవు వైరాగ్యం పొందటం అవసరం. ఎందుకంటే దృశ్యమాన జగత్తు నీ దృష్టిని అధోముఖం చేస్తుంది. నీవు ఊర్ధ్వంగా చూడలేవు. బహిర్ముఖుడవవుతావుగాని అంతర్ముఖత్వం పొందలేవు. కాబట్టి మొదట వైరాగ్యప్రవాహాన్ని నీలోకి ఆహ్వానించాలి. అయితే అది ఆధ్యాత్మిక ప్రస్థానంలో ప్రాథమికదశే గాని నీ అంతిమ ధ్యేయం కాదు. ప్రపంచంపట్ల కలిగిన జుగుప్సాభావంవల్ల భాస్కరానందులు సన్యాసం స్వీకరించాడు. అయితే ముక్తుడయిన తరువాత ఆయనెంతగా మారిపోయాడంటే, ఒకవేళ భార్య బ్రతికివుంటే ఆమెతో గార్హస్థ్యజీవితం గడిపి వుండేవాడు. అటువంటి అభిప్రాయం జీవన్ముక్తుడికి సహజమైన చాంధసపరులైన పండితులకు గొంతులో పచ్చివెలక్కాయే అవుతుంది.

అద్వైతస్థితి లభించిన శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస గృహస్థుడిగా ప్రపంచంలోకి అడుగుపెట్టడానికిగానీ, ఐహికజీవితం గడపడానికిగానీ అంగీకరించలేదు. ఆయన పరమభక్తిభావానికి ప్రతిరూపమైనా, దృశ్యమానజగతిలో మానవుడిగా వ్యక్తమైన

సగుణబ్రహ్మం అనుభూతి కలిగించినట్లే. సమాధ్యవ్యవస్థలో ప్రసన్నమైన నిర్గుణ పరబ్రహ్మం కూడా ఆనందం కలిగించింది.

కర్మయోగి వైరాగ్యస్థితిని అధిగమించాలేగాని దాంట్లోనే వుండిపోకూడదు. ఇంకా స్పష్టంగా చెప్పాలంటే యోగులు అధ్యాత్మికత నంటిపెట్టుకొని భౌతికతను విడిచిపెట్టాలి. వైరాగ్యానికి సంబంధించిన ఆధ్యాత్మికతాంశ మేదంటే భౌతికజగత్తులోని వ్యామోహాల, స్వార్థపరమైన కార్యకలాపాల పట్లా విముఖత్వం వహించాలి. ఇక్కడ భౌతికాంశ మేదంటే అటువంటి వ్యామోహాలకు లొంగుతాననే భయమూ, వాటినుంచి తప్పించుకోవాలనే ప్రయత్నమూ. యోగులు జాగ్రత్తగా ఆధ్యాత్మికాంశను నిలుపుకోవాలి. శారీరక పవిత్రతకూ, సాధుత్వానికీ చిహ్నాలైన భౌతికాంశాల్ని అంటిపెట్టుకొనటం మోక్షం పొందటానికి అత్యవసరం కాదు.

(sri Aurobdindo Archives and Research, Dec. 1977, pp. 63-64)

భావానువాదం: ధారా రాధాకృష్ణమూర్తి

26

ఆధ్యాత్మిక ఐక్యత

వ్యక్తి ఎంత వికాసము నొందునో, అంత ఆధ్యాత్మిక స్వతంత్రదిశగా పయనించును. కాని ఈ స్వతంత్రత సర్వసత్త నుండి సర్వదా వేరుపడియుండునది కాదు. సర్వసత్తయు ఆత్మయే — అది ఆ సత్తతో సమైక్యమును గల్గి యుండును. అతడు ఆధ్యాత్మిక స్వతంత్రత దిశగా పురోగమించుకొలది ఆధ్యాత్మిక ఏకతాదిశగా గూడ పురోగమించును. దీనిని సమర్థించుచు, గీత మనకిట్లు నుడువును: ఆధ్యాత్మికతను సాధించిన విముక్త మానవుడు సర్వభూతముల హితమునందు రతుడై యుండును; ఈ సమైక్యమే బుద్ధుని, తాను నిర్వాణమార్గమును కనుగొనిన పిమ్మట, ఏ మానవులింకను తమ సత్య సత్తు లేక అసత్తు నుండు గాక. తమ కృత్రిమ సంరచనశీల సత్తుయొక్క భ్రమకులోనై యున్నారో వారికి ఆ నిర్వాణమార్గమును తెరచి యుంచుటకు మరల ప్రపంచము వైపునకు మళ్లించెను. అటులే వివేకానందుడు నిరపేక్ష బ్రహ్మముచేత ఆకృష్టుడయ్యు, మానవజాతి యందు మారువేషమున నున్న భగవంతుని పిలుపును,

అత్యధికముగా పతితులు, దుఃఖితుల పిలుపును, తన ఆత్మకు వచ్చు విశ్వముయొక్క అంధకారము శరీరము నందలి పిలుపును గూడ ఆకర్ణించుచున్నాడు.

SABCL Vol. 19, p. 1050

అనువాదం: చెలసాని నాగేశ్వరరావు (దివ్యజీవనము నుండి)

27

నిజమైన విముక్తి

ఈ వైయుక్తిక మోక్షేక్ష మరొక యాకర్షణచే జయింపబడుట తరచుగా చూచు చుందుము. అది కూడ ఉన్నతస్థాయిలో మన ప్రకృతి గైకొను నొక మలుపునకు సంబంధించినదే. ముక్తాత్మ అనుసరించవలసిన కార్యపద్ధతి ముఖ్యలక్షణ మెట్లుండవలెనో అయ్యది సూచించును. అమితాబ బుద్ధుడు యాత్మనిర్వాణ ద్వారము చెంతకు చేరినప్పుడు, ఆతడద్దానినుండి మరలిపోయి, ప్రపంచములో ఒక్క జీవి దుఃఖియై, అజ్ఞానియై మిగిలియున్నంత వరకు తానా ద్వారము దాటిపోవని శపథము గైకొన్న మహత్తరగాథ యందు గర్భితమైనది ఇదియే. "అష్టసిద్ధులతో గూడిన పరమస్థితినిగాని, జన్మరహిత్యమునుగాని నేను కోరను. దుఃఖితులైన సకలజీవుల దుఃఖమునూ నేను పొంది వారిని దుఃఖవిముక్తులుగ జేయుటకై వారియందు ప్రవేశింతుము గాక" — అను భాగవత పురాణములోని మహోదాత్త శ్లోకమున నీ యర్థమే ఇమిడియున్నది.

వివేకానంద స్వామిచేత ఒక లేఖలో నీ క్రింది విశిష్టభావోపేత వాక్యముల నుల్లేఖింపజేసిన దిదియే. ఆ మహావేదాంతి ఇట్లు వ్రాసినాడు: "నా మోక్షమునకై కోరికయెల్ల నాలో పూర్తిగ నశించిపోయినది. మరల మరల జన్మలు ఎత్తి దుఃఖపరంపరల ననుభవింపవలెనని కోరుచున్నాను. ఎందుకు? ఉన్న ఒకే ఒక భగవంతుని — సకల జీవాత్మల సమిష్టిరూపుడైన భగవంతుని — అంతేకాదు — దుష్టుల రూపములో నున్న నా భగవంతుని — దుఃఖితుల రూపములోనున్న నా భగవంతుని — సకల జాతులలోనూ, దీనుల రూపములలోనున్న నా భగవంతుని అర్చించుకొనుటకు నేను ప్రత్యేకముగా అర్చించునది అతని నొక్కనినే. ఉన్నతుడు పతితుడు, పుణ్యాత్ముడు పాపాత్ముడు, దేవాతారూపుడు క్రిమిరూపుడు అయిన ఆ ప్రత్యక్షస్వరూపుని ఆ జ్ఞేయస్వరూపుని, ఆ వాస్తవికస్వరూపుని, ఆ నిఖిలస్వరూపుని అర్చించుచు,

ఇతర విగ్రహములనెల్ల పగులగొట్టివేయండి. ఎవనికి పూర్వజన్మము, ఉత్తరజన్మము లేదో, ఎవరికి మరణము, గమనాగమనములు లేవో, ఎవనిలో మన మింతకు ముందు ఎల్లప్పుడునూ ఉండి ఇక ముందగూడ ఎప్పుడునూ ఉండగలమో అట్టివానిని అర్చించుచు ఇతర విగ్రహములనెల్ల పగులగొట్టివేయండి".

ఉన్న విషయమంతయు కడపటి రెండు వాక్యములలోనే యున్నది. కుటుంబమును, సమాజమును బాహ్యముగ వదిలివేయుట మాత్రమున నది నిక్కమైన సన్యాసమెట్లు కాదో, అట్లే ఇహజీవనమును త్రోసిపుచ్చుటయు, ఆధ్యాత్మిక విలయనమును జీవుడు పొందుటయు జన్మబంధమునుండి నిక్కమైన విమోచనము కానేరదు. ఎవనియందు పూర్వజన్మము, ఉత్తరజన్మము అనెడి విభాగము లేదో, జన్మలు లేని నిత్యమైన ఆత్మపరిస్థితి మాత్రమే ఎవనియందు కలదో, అట్టి ఈశ్వరునితో అంతరమున ఏకత్వమును పొందుటయే నిక్కమైన విమోచనము. అంతరమున విముక్తుడైనవాడు కర్మలు చేయుచుండియు, చేయనివాడేయని గీత నుడువుచున్నది. ఏలయన, ప్రకృతి కధినాథుడైన పరమేశ్వరుని యాజ్ఞకు లోబడి అతనిలో పనిచేయునది ప్రకృతి. అటులనే, వంద పర్యాయములు దేహధారణ మొనర్చినను అతడు జన్మబంధము నుండియు, సంసారచక్రము నుండియు విముక్తుడే.

ఏలయన, అతడు నివసించునది జననమరణములు లేని ఆత్మయందు, — శారీరక జీవితమునందుకాదు. కావున, పునర్జన్మము నుండి తప్పించుకొనుటయందాసక్తిని ఇతరులెవరు వదలకున్నను, పూర్ణయోగసాధకుడు పగులగొట్టి పారవేయవలసిన విగ్రహములలో నిది యొకటి. ఏలయన, అతని యోగము విశ్వాతీతుని సాక్షాత్కారమును వ్యష్టాత్మ పొందుట మాత్రముతో పరిమితమగునది కాదు. సకల జీవాత్మల సమిష్టిరూపమైన విశ్వాత్మ సాక్షాత్కారము సైతము దానియందంతర్భూతమై యున్నది. కావున నీ యోగము వైయక్తిక మోక్షేచ్ఛా ప్రవృత్తి పూర్వకముగా జగచ్ఛక్రమునుండి తప్పించుకొనిపోవుటకు పరిమితమై పోనేరదు. విశ్వపరిమితుల నధికరించిన అతీతానుభవస్థితి యందు కూడ అతడు పరమేశ్వరుని యందు ఎల్లరితోడను ఏకమై యున్నాడు. కావున విశ్వములో అతడు కొనసాగించవలసిన ఈశ్వరకార్య మింకనూ మిగిలియే యుండును.

దీనిని గురించి శ్రీఅరవిందులు ఒక సాధకునికి రాసిన వివరణ

వివేకానందుని ఉదాహరణలో నాకు తట్టిన అర్థం మానవసేవా నిష్ఠ కాదు. వివేకానందుని లేఖనుండి ఉదహరించిన పేజీలోని చివరి వాక్యాలనే నేను ఎత్తి చూపానుగానీ, దరిద్రనారాయణునిని గురించి, పాపి, హంతకనారాయణులను గురించిన మాటలను గాదని నీవు నా 'యోగసమన్వయం' లో చూడగలవు. అచ్చటి ముఖ్యాంశమేమంటే, (మానవుడియందే గాక) ప్రపంచమంతట నున్న భగవంతుడు, సర్వమూ అయిన భగవంతుడు. గీత చెప్పే 'సర్వభూతాలు' భగవంతుడు కేవలం మానవజాతి మాత్రమే కాదు. అంతకు ముందే కేవలం దరిద్రులు, క్రూరులు మాత్రమే కాదు; నిశ్చయంగా ధనికులు, సాధుజనులు సైతం భగవంతునిలో భాగమే. అలాగే ఎవరు మంచి లేక చెడువారు కారో, భాగ్యవంతులు లేక పేదలు కారో, వారూ ఆ భగవంతుడే. అలాగే (నా వ్యాఖ్యలలో) దయతో చేసే మావనసేవా ప్రసక్తి కూడ లేదు. ఒకప్పుడు నాకు వ్యక్తిగత మానవసేవా దృష్టి లేకపోయినా, మానవజాతి దృష్టి ఉంది. ఆ వాసన 'ఆర్య' లోని నా వాక్యాలకు కొంత అంటి ఉండవచ్చు. కాని 'మన యోగం మానవవజాతి కోసం' అనే దృష్టి నుంచి, 'మన యోగం భగవంతుని కోసం' అనే దృష్టికి అప్పటికే మార్పు జరిగిపోయింది. (మరొక దృక్కోణం నుంచి) భగవంతుడు విశ్వాతీతమనే కాక, విశ్వమును, వ్యక్తిని గూడ — నిర్వాణమును లేక అతీతమును మాత్రమే కాక, జీవనమును, సర్వమును — తనలో ఇముడ్చుకుంటాడు. దీనినే నేను సర్వత్రా వక్కాణించుతున్నాను.

అనువాదం: కమలాకర వేంకటరావు ('యోగసమన్వయము' నుండి);
చెలసాని నాగేశ్వరరావు ('యోగంపై లేఖలు నుండి')

అవతార తత్త్వం

పరిణామంతో ముడిపడి ఉండకపోతే, అవతారతత్త్వానికి ప్రాయః ఏ అర్థమూ వుండదు. హిందూమత మందలి దశావతార పరంపర స్వయంగా ఒక పరిణామ దృష్టాంతమైనట్లు మనకు గన్పించుతుంది. చూడండి; మొదట చేప అవతారం; తర్వాత నీటిలోను, నేలయందు చరించే ఉభయచర కూర్మం (తాబేలు); పిమ్మట భూచర వరాహం; అనంతరం పశుమానవుల నడుమ వారధిగా పనిచేసే నర-సింహం; అటు పిమ్మట వామవ (పొట్టి). ఈ పొట్టిమనిషిలోనే ప్రపంచాన్నంతటినీ ఆక్రమించగల దేవభావ ముంది; అటు తర్వాత ఈ భౌతికమానవుని ప్రాణిక రాజసిక మానవుని దశలోనికి నడిపిన రాజసిక పరశురామ అవతారం; తదనంతంర ఇతనిని సాత్త్విక-మానసిక మానవుని దశలోనికి నడిపిన సాత్త్విక రామావతారం. వీరందరికీ పైన నిర్గణ (గుణాతీత) కృష్ణావతరం. ఇతడు మానసిక మానవుని అధిమానసిక, అతిమానవుని దశలోనికి లేవనెత్తుతాడు. కృష్ణుడ, బుద్ధుడు, కల్కి, — ఈ మూడు అవతారాలు పరిణామంలోని చివరి మూడు దశలు — ఆధ్యాత్మిక ప్రగతికి, ప్రకాశానికి క్షేత్రములు. కృష్ణుడు అధిమనస్సుకు ద్వారం తెరుస్తాడు. బుద్ధుడు విశ్వానికావల ప్రాప్తించే పరమ విముక్తిలోనికి దూసుకుపోవడానికి ప్రయత్నించుతాడు. కాని ఈ విముక్తి ఇంకా సకారాత్మకమే (నిషేదాత్మకం) — ఏలన అది తిరిగి పృథ్విలోకి దిగి, ఇచ్చటి పరి ణామాన్ని సకారాత్మకంగా సంపూర్ణం గావించదు. కాగా కల్కి — అవతారం ప్రతిఘటించే అసురశక్తులను నాశనమొనరించి, దైవరాజ్యమును గొనిరావడం ద్వారా ఈ లోపాన్ని సవరించవలసి వుంది. పరిణామమందు అవతారాల ఈ పురోగమనం అతిస్పష్టం. ఇచ్చట సంశయానికి అవకాశమే లేదు.

అవతార జన్మలకు నడుమ వుండే భగవంతుని జన్మలకు వస్తే, గతంలో తనకు కొన్ని పరమజన్మలే గాక, ఇతర జన్మలు కూడ గడచిపోయాయని కృష్ణుడు గీతలో చెప్పడం మనం జ్ఞాపకం తెచ్చుకోవాలి. అంతేగాక తనను భగవంతునిగా చెప్పుకుంటూనే, ఒక శ్లోకంలో తనను ఒక విభూతిగా వర్ణించుకున్నాడు — "వృష్ణీనాం వాసుదేవ ః" (గీత: 10-37). అందుచేత తన పూర్ణతర దివ్యచేతనను మరుగుపరచు కుని, అనేక జన్మల్లో ఆయన విభూతిగా అభివ్యక్తమయ్యాడని మనం అనుకోవచ్చు.

పరిణామాన్ని ముందుకు నడపడమే అవతారక్రియకు ఉద్దేశ్యమని మనం అంగీకరించితే అపుడు ఇలా అనుకోవడం సముచితమే. పెద్ద పెద్ద సంక్రమణాత్మక దశలందు అవతారంగాను, చిన్న చిన్న సంక్రమణాలకు సాయపడేందుకు విభూతిగాను భగవంతుడావిర్భవిస్తాడు.

విభూతి అంటే?

సామాన్య భావాన్ని బట్టి విభూతి భగవంతుని ఒక శక్తికి మూర్తీభావం. ఈ శక్తిచేత విభూతి ప్రపంచమందు పెద్దబలంతో వ్యవహరించగలదు — విభూతిగా పరిగణించబడడానికి అవసరమైనదంతా అట్టి వ్యవహారమే. విభూతి శక్తి ఎంత పెద్దదయినా, అతని చేతన అంతర్గత లేక అంతఃస్థితి భగవంతుని గురించిన చేతన కాదు. ఈ విషయమునందు గీతే మనకు ప్రధాన ప్రమాణం. కాగా ఈ గీతను బట్టే మనం పై అవతార విభూతి వివేచనను సంగ్రహించుకున్నాం. ఈ వివేచన ననుసరించితే, రామకృష్ణులను గురించి మనకు తెలిసినదాన్ని బట్టి, వీరుభయులు అవతారాలని మనం అంగీకరించవచ్చు. ఇక బుద్ధునికి తన లోపలి శక్తి ఎక్కువగా నిర్వ్యక్తిక రూపానే అనుభూతమయింది. అయినా ఆయన కూడ అవతారంగానే కన్పించుతాడు. పోతే, ఎవడు రాముడో, ఎవడు కృష్ణుడో, వాడు తన లోపల వున్నాడని చెప్పినపుడు, రామకృష్ణుడు గూడ భగవచ్చేతన గురించే పలికాడు. కాని చైతన్యుని విషయం విలక్షణం. ఆయన తననొక కృష్ణభక్తునిగానే తెలుసుకొని, ఆ మాటనే ప్రకటించుకున్నాడు. అంతకెక్కువేమీ కాదని చెప్పుకున్నాడు. కాని కొన్ని సమున్నత సమయాలందు ఆయన కృష్ణుని అభివ్యక్తం గావించాడు. మనఃశరీరాల్లో ప్రకాశమయుపడయ్యాడు. కృష్ణునిగానే ఉన్నాడు. ప్రభువుగానే భాసించాడు. వ్యవహరించాడు. ఆయన సమకాలికులు ఆయనలో కృష్ణావతారాన్ని దివ్యప్రేమ అభివ్యక్తిని దర్శించారు.

శంకర, వివేకానందులు నిశ్చయంగా విభూతులు. విభూతులుగా వారు ఎంత గొప్పవారైనప్పటికీ, వారిని అంతకు మించినవారినిగా లెక్కించలేము.

SABCL Vol. 22, pp. 401-02; 406-07

అనువాదం: చెలసాని నాగేశ్వరరావు ('యోగంపై లేఖలు')

29

అద్భుతమైన గతము — అత్యద్భుతమైన భవితము

రామకృష్ణుడు స్వయంగా రూపాంతరీకరణం గురించి ఎప్పుడూ తలంచలేదు. అందు నిమిత్తం ప్రయత్నించలేదు. ఆయన కోరినదంతా అమ్మయందు భక్తినే. ఇక ఆ భక్తితో బాటు ఆమె ఏ జ్ఞానం ప్రసాదించితే, దానిని స్వీకరించాడు. ఆమె దేనిని చేయించితే దానిని చేశాడు. ఆయన తన చేతనయందు ఆదినుంచీ, అంతః స్ఫూర్తికం, అంతరాత్మకం. ఆయన ముందుకు సాగినకొలదీ మరింత అలా అయ్యాడు. మెట్లను ఎక్కడమే కాక, దిగి కూడా రాగల దివ్యమానవుని (ఈశ్వరకోటిని) గురించి ఆయన ప్రవచించినప్పటికీ, నూతన చేతన గురించీ, నూతనజాతిని గురించీ, పృథివీ ప్రకృతియందు దివ్య అభివ్యక్తిని గురించి ఆయన కెలాంటి ఊహా లేదు.

రామకృష్ణుని యోగం అంతర భగవంతుని అంతర ఉపలబ్ధి వైపుకే తిరిగింది — అది అంతకు తక్కువ కాదుగాని, అంతకు ఏమాత్రం ఎక్కువ కూడ కాదు. ఎవడు భగవంతునికి తన సర్వస్వం ఆహుతి గావించాడో, ఆతనికి భగవంతునిపై అధికారముంది అని రామకృష్ణుడు చెప్పిన మాట భౌతికముగా దేహం ధరించిన భగవంతునిపైన కంటె అంతర భగవంతుని పైనే, బాహ్య అధికారాన్ని గాక, అంతర అధికారాన్నే వక్కాణించుతోందని నా నమ్మకం. అది సంపూర్ణ ఆధ్యాత్మిక సంయోగము నపేక్షించే అధికారం — ఇచ్చట భగవదనురక్తుడు భగవంతుని అన్వేషించుతూ ఉండగా, భగవంతుడు కూడా స్వయముగా తనను తానర్పించుకుని, ఆ భగవదనురక్తుని కలుసుకుంటాడు. దీని కెలాంటి ఆక్షేపణ ఉండజాలదు. భగవదుపాసకులందరు అట్టి అధికారం కలిగి ఉంటారు. కాని ఈ దివ్యమిలనానికిగల లక్షణాలేమిటో, ఇది మనకంతగా తెలియజేయదు. ఆ లక్షణాలేమైనా, భౌతిక భూమికయందు ఉపలబ్ధే నా ఉద్దేశ్యం. కావున రామకృష్ణుడు చేసిందే తిరిగి చేయడానికి నేను సమ్మతించజాలను. చాలా కాలమాయన అంతర్ముఖుడై ఉండిపోయాడు. ఆయన తన జీవితమంతా శిష్యులతో గడపలేదు అని కూడ నాకు కొంత గుర్తు ఉంది. ఆయనకు ముందు తన సిద్ధి ఏకాంతమున ప్రాప్తించింది. ఇక ఆయన బహిర్ముఖుడై అందరికీ దర్శన మిచ్చినప్పుడు, ఔను కొద్ది సంవత్సరాల్లోనే అది ఆయన శరీరాన్ని జీర్ణం చేసివేసింది. అందుకాయన చింతించలేదని నేననుకుంటాను. ఏలన కేశవచంద్రుడు

చనిపోతూ వున్నప్పుడు, ఆధ్యాత్మికానుభవం శరీరాన్ని జీర్ణంచేయడం ఉచితమే — అనే సిద్ధాంతాన్ని సైతం ప్రతిపాదించాడు. కాని అదే సమయాన మీకు గొంతుకలో ఎందుకు పుండు పుట్టింది? అని ఆయన నడిగినపుడు, శిష్యులు తమ పాపాలను నా మీదకు త్రోసివేశారు. వాటిని నేను మ్రింగవలసి వచ్చింది, అని ఆయన జవాబు చెప్పాడు. అంతరవిమోచనచేత మాత్రమే నేను తృప్తిపడను — నిజానికి, ఆయనా తృప్తిపడలేదు. కావున నేనీ భావాలను లేక ఫలితాలను అంగీకరించను. పైగా అంతరజీవనానికి అదెంత సఫలసంయోగమే అయినా, భౌతిక భూమికయందు అది జీవేశ్వరుల సఫలసంయోగమైనట్లు నాకనిపించడం లేదు. పోతే కృష్ణుడు మహత్తర కార్యాలు గావించాడు. కావున ఆయన అతిస్పష్టంగానే ఒక భగవదభివ్యక్తి కాని నాకు మహాభారతంలో ఒక ఘట్టం గుర్తు వుంది. అక్కడాయన ఈ విధంగా వాపోయాడు: నా అనుయాయులు, ఆరాధకులు నా జీవితాన్ని అస్థిరపరుస్తున్నారు. వారి సంతత అభ్యర్థనలు, నిందలతో నేను విసిగిపోయాను. తమ అసంస్కృత ప్రాణికప్రకృతిని నా మీదిగి నెట్టివేస్తున్నారు — అని. ఇక గీతయందు ఆయన ఈ మానవలోక మొక అనిత్య, అసుఖ, వ్యాపారమని చెప్పుతున్నాడు. అంతేకాదు, దివ్యకర్మ సిద్ధాంతం ఒక వైపున ప్రతిపాదించుతూనే, చివరకు ఈ లోకాన్ని విడిచివేయడమే ఉత్తమ పరిష్కారమని చెప్పుచున్నాడా అనిపించుతుంది. గతకాల సంప్రదాయాలు తమ స్వీయస్థానమందు గతకాలమున మిక్కిలి గొప్పవే. కాని మనం కూడ అలాగే ఎందుకు చేయాలో, ఎందుకు ముందుకు పోకూడదో, నా కర్థం గావడం లేదు. పృథివిపై చేతనయొక్క ఆధ్యాత్మికాభివృద్ధి యందు గత మహావైభవం తర్వాత భావి మహత్తర వైభవం రావాలి.

(SABCL Vol. 22, pp. 94, 87-88)

అనువాదం: చెలసాని నాగేశ్వరరావు (‘యోగంపై లేఖలు’ నుండి)

30

శ్రీరామకృష్ణులు — అవతారమూర్తి

సగుణబ్రహ్మ (ఇష్టదైవ) దర్శనమనియు నిర్గుణ పరబ్రహ్మైక్యమనియు చెప్పబడు రెండు విధములగు బ్రహ్మసాక్షాత్కారమును మనము పొందగలము.

ఈ వాగ్దానము పూర్వకాలములో సద్గురువుల దగ్గర దీక్ష తీసికొనిన కొద్దిమంది ఉత్తమశిష్యుల విషయములోనే నెరవేరెడిది. కాని ఇది నేటి కాలములో కూడ ఫలించ గలదని మరొకసారి ఋజువు చేయబడినది. ఇటీవల కాలంగో ఒక మారుమూల ప్రదేశములో నివసించిన భగవంతుని అవతారమూర్తియు, ఆయన దివ్యప్రకాశమునకు ప్రతీకయైన దక్షిణేశ్వర రామకృష్ణ పరమహంస జీవితమే ఇందుకు మహత్తర నిదర్శనము. ఆయన తన ఆధ్యాత్మిక బోధనల వలనగాని, నిస్సంగజీవన విధానము వలనగాని నైతిక ప్రబోధముచేతగాని, దుఃఖోపశమనమునకు సూచించిన మతపరమైన కర్మ కాండరూప ఔషధము చేతగాని ప్రపంచములో సంచలనము సృష్టించలేదు. తన అసమాన పరిపూర్ణత, ఔదార్యములతో మరొకసారి వేదాంతమార్గము ద్వారా భగవ దనుభూతిని, ఆంతరిక జిజ్ఞాస ప్రకటనను ఎట్లు సాధించవచ్చునో ప్రపంచమునకు ఋజువు చేసెను.

నిరక్షరాస్యుడు, పేదవాడునైన ఈ వంగదేశ గ్రామీణుడు తన జీవితాంతము వరకును తన గ్రామీణ యాసతోనే మాట్లాడేవాడు. తన హావభావములను మొరటుగానే వ్యక్తపరచేవాడు. ఆయనకు సంస్కృత పరిజ్ఞానం శూన్యం. తత్త్వశాస్త్రింతోగాని, విజ్ఞానశాస్త్రింతోగాని పరిచయం లేదు. తనకు తెలిసిన వంగభాషను కూడా ప్రాంతీయ నుడికారంతోనే మాట్లాడగలడు. ఆయనకు ప్రపంచపోకడ అసలే తెలియదు. అయినా సనాతన అధ్యాత్మిక జ్ఞానమును సంపూర్ణముగ తనలో ఆవిష్కరింప జేసుకున్నాడు!

> స్వామి వివేకానందులు అన్నట్లుగ యోగం మనిషియొక్క వికసనాన్ని ఆతని దైహిక ఉనికిలోని ఒక్క జీవితకాలానికో లేక కొన్ని సంవత్సరాలకో కొన్ని మాసాలకో సంక్షిప్తపరిచే విధానంగ పరిగణించవచ్చు,
>
> శ్రీఅరవిందులు

ఆయన తన దివ్యసూక్తుల ద్వారా గంభీరము, జటిలమునైన ఆధ్యాత్మిక విషయములపై వెలుగును ప్రసరింపజేసెను. మేధావంతులకు, పండితులకు సైతము అంతుపట్టని తాత్త్విక ప్రశ్నలకు తన సహజ సరళరీతిలో సమాధానములు చెప్పి శ్రోతలను సంభ్రమాశ్చర్యములకు గురిచేయుట ద్వారా, తన ఆధిక్యతను నిరూపించుకొనెను. ఆయన ఏ పద్ధతి నవలంబించి ఇట్టి జ్ఞానభాండాగారమును తనలో నింపుకొనగలిగెనో చెప్పజాలము. అయితే అది బుద్ధికుశలతగాని, తార్కికసామర్థ్యము వలనగాని కాదని మాత్రము స్పష్టంగా చెప్పగలము. బుద్ధితో వివేచన చేయవలసిన అతిచిన్న విషయములలో కూడా ఆయన బాలునివలె ప్రవర్తించేవాడు. అజ్ఞానియైన తన సాటి పల్లెటూరి రైతు కంటె ఇంకా అమాయకంగా ఉండేవాడు. సునిశితమైన తన జ్ఞాన క్షేత్రంతో — మానసికశక్తితో కాదు సుమా — జనుల హృదయములను, వారి ఆశయములను పరిశీలించేవాడు. ఆధునికకాలంలో – ఇంకా నిజం చెప్పాలంటే మానవజాతికి విచిక్షణాజ్ఞానం ప్రాప్తించిన తరువాత యథార్థజ్ఞాన సముపార్జనకు ఈ విధంగా మేధాశక్తిని పూర్తిగా విస్మరించినవారు అరుదుగా కనిపిస్తారు. ఆయన ఇట్లు సఫలీకృతుడగుటకు కారణం ఆయన నైతికజీవన విధానము, పారమార్థికదృష్టి ఏకం కావటమే. అయితే చాలామంది వివేచన ద్వారానే తమ ఆలోచనలను, సున్నితభావములుగా మలచుకుంటారు. ఉద్రేకాలను, ఆలోచనలతో మేళవించి అనుభవిస్తారు. అయితే రామకృష్ణులు తన హృదయాంతర్గత అంతర్దృష్టితో — వివేచనాశక్తితో కాదు — బాహ్యవ్యక్తులను, వస్తువులను పరిశీలించి చూసి, ఆ వెలుగునే తన అనుభవంగా తీర్చిదిద్దుకొనేవాడు.

ఈ గ్రాహకశక్తిని వినియోగించుకొనే సామర్థ్యాన్ని ఆధునిక మానవుడు పోగొట్టుకొని చాలా కాలమైంది. ఈ విధంగా ఆయన తమ సమగ్ర మానసిక, భౌతికానుభవములకు మూలకారణం సాధించటంవలన ఆయన బుద్ధి అత్యధికంగా వాస్తవజ్ఞానంతో నిండి అది సదాత్మ వైపు తిరిగి సమస్త వస్తువులలోని సత్యాన్ని దర్శించగలిగింది. చివరకు ఏ వస్తువు కూడా తన ఆంతరిక రహస్యమును ఆయన నుండి దాచలేకపోయింది. ఏ శిఖరము ఆయన ఆరోహించుటకు అవరోధం కలిగించలేదు. ఆయన మొదటిసారి స్పష్టంగా, సమగ్రంగా ఎట్టి అరమరికలు లేకుండా సద్రూపి స్థానము మనస్సుకు పై వున్నదని చూపెను.

రామకృష్ణులు ఆ సద్రూపి సృష్టి విజ్ఞాన మంతటిని తనలో నిలుపుకొనగలిగిన

మహత్తత్త్వము లేక మహాబుద్ధి అనీ అదే అదే మానవునిలో కేంద్రస్థానమున నుండుననీ తేల్చిచెప్పెను. కనుకనే ఆయన శతాబ్దాలుగా మనల్ని బంధించి వుంచిన సంకెళ్ళను ఛేదించగలిగెను. ఇంకను ఆయన వివిధ యోగమార్గముల భేదములను గ్రహించగలిగెను. ఒక్కొక్క మార్గము ద్వారా ఆయన తన సాధనను చివరదశ వరకు కొనసాగించి సమస్త సాధనలకు పరమావధియగు నిర్వికల్ప సమాధిని మూడు రోజులలోనే చేరుకొన గలిగెను. ఈ సిద్ధి కలుగుటకు తీవ్రసాధన చేయు యోగులకు కొన్ని దశాబ్దములుగాని, లేక కొన్ని జన్మలుగాని పట్టవచ్చును. ఆయన మతబేధములను పూర్తిగా తొలగించి వేసెను. క్రైస్తవ సూఫీ సంప్రదాయ సాధనల నభ్యసించి వాటి ఫలము ననుభవించి, అది తన హిందూశాక్తేయ సాధనల మహాఫలమునకు భిన్నము కాదని గ్రహించి, అయినను తన సంప్రదాయముననే స్థిరపడెను. అతడు గురుపరంపరలోని లోటు పాట్లును ఖండించెను. తన బాహ్యపూజా విధానమునకును, యోగశిక్షణమునకు మాత్రమే మానవ గురువులను స్వీకరించి, తన ప్రథమ, పరమ దీక్షలను జగన్మాత నుండియే తీసికొనెను. ఆతనికి అనుభవేక వైద్యమైన యథార్థజ్ఞాన మంతయును జగద్గురువైన దివ్యమాత నుండి లభించినదే.

ఆయన వేదాంతశాఖల తార్కికవాదములను ఖండించి వేదోపనిషత్తులలో ప్రతిపాదింపబడినట్లు ద్వైతాద్వైత సాధనల వలన ప్రాప్తించగల పరమానందానుభవ మొక్కటేనని నిరూపించి చూపెను. ఆనాటి ఆధ్యాత్మిక జీవనమును నియంత్రించు జ్ఞానభాండాగార మంతటిని తన హృదయములోనికి స్వీకరించుటేగాక, దానిని తన మానసిక, భౌతికానుభవములకు ఆధారముగా తీర్చిదిద్దుకొనెను. తన అఖండ, అగాధ వ్యక్తిత్వములో ఆనాటి ఆధ్యాత్మిక జీవనవిధానములోని దోషములను, అపూర్ణత లను జీర్ణింపజేసుకొని, ఆ ముసుగులు, రూపముల ద్వారానే పరిపూర్ణము, పరమో త్కృష్టమునైన దైవమును ప్రకాశింపజేసెను. ఈ విధముగా అతడు ఉత్తమ జ్ఞానప్రాప్తికి అనుభవము, అంతరబోధలే పరమసాధనములని నిరూపించెను. కావుననే ఆయన జీవితము మానవజాతి పురోగతికి బీజప్రాయముగా నిలిచిపోయెను. ఆ బీజములో మానవుని తార్కిక మనోబంధములను తెంచుకోగల సామర్థ్యముతోపాటు మానవ జీవయాత్ర హేతుబద్ధత యనెడు చుట్టూ తిరిగే బండ్లదారిన గాక ఆంతరికజ్ఞానమనే

బహు దగ్గరదైన కాలిబాట ఆధ్యాత్మిక శిఖరాగ్రమున ఎట్లా సమాప్తి చెందగలదో సూచితమై యున్నది.

Sri Aurobindo Archives and Research, April, 1981, pp. 25-26

అనువాదము: డా. కోట వేంకటేశ్వర రావు

31

క్రాంతి పథము — శీఘ్రమైన మార్గము

ప్రాచీన యోగులు, అన్వేషకులు మొదట శాంతినే కోరుకుండేవారు. ఇక ఏది సర్వదా శాంతిని గొనివస్తుందో, ఆ నిశ్చల, నీరవ మనస్సే భగవదుపలబ్ధికి సర్వోత్తమ నిబంధనయని వారు ప్రకటించారు. ఒక ప్రఫుల్ల మరియు ప్రకాశమయ హృదయం ఆనందానికి తగిన పాత్ర కాగా ఆనందం లేక దానికి దారితీసే మార్గం భగవంతునితో సంయోగానికి అవరోధమని ఎవరు చెపుతారు? విషాదాన్ని మోసుకొనిపోవడం నిశ్చయంగా ఒక భయంకర భారం. 'యాత్రికుని ప్రగతి' అనే పుస్తకమందు క్రైస్తవుడు విషాదం బురదలోనుంచే, దాని ద్వారానే ముందుకు పోవాలి — అని చెప్పబడింది. కొన్ని సమయాల్లో అలా చేయవలసి రావచ్చు. కాని దానినే తిరిగి తిరిగి వక్కాణించడం ఒక అవరోధం మాత్రమే అవుతుందిగాని మరేమీ కాదు.

విశేషించి గీత ఇలా చెపుతుంది. "విషాదానికి లోనుగాని హృదయంతో యోగాన్ని ఆచరించు" (గీత:6-23). బాధ, దుఃఖం, సంఘర్షణ, నిరాశాప్రవేశం యోగమార్గాన సహజమేనని నాకు బాగుగా, పూర్తిగా తెలుసు కాని అవి అనివార్యం కావు. ఇక అవి సహజ మెందుచేతనంటే, అవి యోగానికి సాయపడడం చేతకాదు. దేని నుండి కష్టముతో పెనుగులాడి మనం వెలుగులో అడుగిడవలసి ఉంటుందో, మన ప్రకృతియొక్క అట్టి అంధకారంచేత అని ఆరోపించబడుతూ ఉన్నాయి గనుక. నీవు ఏ ఘటనలను సూచించుతున్నావో, ఇతరులు వాటిని అనుసరించాలన్న భావనతో రామకృష్ణుడుగాని, వివేకానందుడుగాని వాటిరి ప్రస్తావించారని నేననుకోను. విశ్వాసం, సహిష్ణుత, పట్టుదల — ఇవే ఎక్కువ మంచిమార్గమని నిశ్చయంగా వారు చెప్పి వుంటారు. వారి జీవితంలో నీవు సూచించిన ఘటన లెట్టివైనా, చివరికి వారీ మార్గాన్నే అంటిపెట్టుకుని ముందుకు సాగిపోయారు. నారదుడు తపస్వి,

యోగి, వైష్ణవభక్తుడు — వీరితో గూడీన కథను, దానిలోని నీతిని ఆమోదించే రామ కృష్ణుడు చెప్పాడనేది చివరికి తేలే విషయం. ఆ కథాసారాన్ని నేనిపుడు నా మాటల్లో చెపుతాను.

నారదుడు వైకుంఠానికి వెళుతూ, కొండల్లో కఠిన తపస్సు గావించుతూ వున్న ఒక యోగిని కలుసుకున్నాడు. అపుడా యోగి కోపంతో యిలా అరిచాడు — "ఓ నారదా! నీవు వైకుంఠానికి వెళుతున్నావు. అక్కడ విష్ణుమూర్తిని చూస్తావు. నా జీవితం పొడవునా మహోగ్ర తపస్సును గావించుతూ వచ్చాను. అయినా ఇప్పటికీ గూడా నేను విష్ణువును పొందలేదు. నేనెపుడు ఆయనను చేరుకొంటానో కనీసం నా కోసం తెలుసుకో". పిమ్మట నారదుడు విష్ణువును గురించి పాటలు పాడుతూ, ఆ పాటలను బట్టి నృత్యం చేస్తూ వున్న ఒక వైష్ణవ భక్తుని కలిశాడు. అతడు గూడా ఇలా అర్థించాడు బిగ్గరగా — "నీవు నా ప్రభువు విష్ణువును చూడ బోతున్నావు. నే నెప్పుడు నా ప్రభువు ముఖపద్మాన్ని దర్శించగలనో అడిగి తెలు సుకో". నారదుడు తన తిరుగు ప్రయాణంలో ముందు యోగి దగ్గరకు వచ్చి ఇలా చెప్పాడు — "నీ వాయనను ఇంకా ఆరు జన్మల తర్వాత పొందుతావు". అపుడా యోగి ఎలుగెత్తి విలపించాడు — "నే నెంతటి తపస్సు గావించాను ఎంత బ్రహ్మాండముగా ప్రయత్నించాను! విష్ణుమూర్తికి నా పట్ల ఎంత కాఠిన్యం!" తర్వాత భక్తుని గూడ తిరిగి కలుసుకుని చెప్పాడు. "నేను నీకే శుభవార్తను మోసుకు రాలేదు. నీవు లక్ష జన్మల పిమ్మట మాత్రమే ప్రభువును దర్శించుతావు". కాని ఆ భక్తుడు పారవశ్యంతో గూడిన పెద్ద కేకతో ఎగిరి గంతులేశాడు — "ఓ, నేను నా హరిని చూస్తాను! ఒక లక్ష జన్మల తర్వాత చూస్తాను! భగవదనుగ్రహం ఎంత గొప్పది!" అని పలికి, నూతన హర్షపారవశ్యంతో పాడాడు. అపుడు నారదుడు నిజం చెప్పాడు — "నీవు చేరుకున్నావు నీ ప్రభువును. నేడే ఆయనను దర్శించు తావు". దీనిని విని నీవిలా అనవచ్చు — "బాగుంది. కాని ఇది ఎంత అతిశయంతో కూడిన కథ. మానవ ప్రకృతికి ఎంత విరుద్ధం!". కాని నీవు తలంచినంతగా ఇది మానవ ప్రకృతికి విరుద్ధం కాదు. ఈ మాట ఎలా వున్నా ఈ కథలో శిబిచక్రవర్తి, హరిశ్చంద్రుల కథలలో కంటె ఎక్కువ అతిశయోక్తి లేదు. అయినా నేనా భక్తుని ఆద ర్శంగా చూపను. ఏలన ఆరుజన్మల్లోనో, లక్షల జన్మల్లోనో గాక, ఈ జన్మలోనే భగ వదుపలబ్ధిని పొందాలని పట్టుబడతాను. కాని ఈ కథలోని ముఖ్యాంశం అని చెప్పదలం

చిన నీతిలో వుంది. రామకృష్ణుడు ఆ కథను చెప్పినపుడు యోగసిద్ధికి ఒక పూలబాట ఉందని ఆయనకు తెలియకపోలేదు. అంతేకాక, అదెంత మంచిమార్గమో, అంత శీఘ్రమార్గం కూడ — అని ఆయన చెప్పినట్లు కనిపించుతుంది.

SABCL Vol. 23, pp. 789-90

అనువాదం: చెలసాని నాగేశ్వరరావు ('యోగంపై లేఖలు' నుండి)

32

శ్రీరామకృష్ణుడు చెప్పిన 'వకాల్తా'

కొందరు దైవం నుండి ఆదేశం కోసం నిరీక్షిస్తూ అది లభించే వరకు ఏమీ చేయకూడదని నిశ్చయించుకొని కూర్చొంటారు. వారి ఆశ తప్పకుండా నిరాశే అవుతుంది. మరి కొందరు తాము ఆంతరంగిక ఏకాంతతను పాటిస్తూ నిజంగా దైవముఖాన్ని పరికిస్తూ ఒంటరిగా పనిచేస్తారు. భౌతిక ఏకాంతత, ధ్యాన నిమగ్నత అవసరమే కాని అవి కేవలం అనుషంగికాలు. సాధనారూపంగా దైవసమర్పణ భావంతో తొలుత ఫలితాలను పరిగణించకుండా, పిదప కర్మలతో అనుబంధం లేకుండ వ్యవహరించడమన్నది తప్పనిసరి నిబంధన. శ్రద్ధతోను, విశ్వాసంతోను ఏ పని చేసినా అది దైవనిమిత్తమనేవారు, దైవదత్తమని భావించాలి. అందు దోషాలు ఉండవచ్చు. పొరపాట్లు దొర్లవచ్చు. కాని మనం భయపడవలసిన అవసరం ఎంతమాత్రం లేదు. అది వీరమార్గం — వీరులు అనుసరించిన మార్గము.

మనం మన స్వశక్తి మీద మాత్రమే ఆధారపడినంత వరకు తప్పులు జరుగుతూనే

> స్వామి వివేకానందులు వారి గురువుల ప్రణాళిక మేరకు ప్రపంచాన్ని తమ హస్తగతం చేసుకొని దానిని మార్చుటకు నియమింపబడిన ఒక ఉదాత్తమైన ప్రతిభాశాలిగ జైత్రయాత్రకు పుద్యమించుట, భారతదేశం తన ఉనికిని కొనసాగించుటయే గాక జయించుటకు కూడ చురుకుగ సంసిద్ధమై వున్నదని లోకానికి చాటే ప్రథమ సంకేతం
>
> శ్రీఅరవిందులు

వుంటాయి. అదే ఆయన దగ్గర నుంచి వస్తే ఆ లోపాలను సవరించుకోవడానికి తగిన బలం సమకూరుతుంది. రామకృష్ణుడు ఎప్పుడూ చెబుతూ వచ్చిన వకాల్తా యిదే!

ఒక జాతి కూడా అలాగే తప్పులు చేస్తూ, పొరపాట్లు సవరించుకొంటూ, పాపాలను పరిత్యజిస్తూ ముందుకు సాగిపోతుంది. పనిలోని తప్పులూ, పాపాలు, విపత్తులు, అపజయాలు దుష్కర్మ అవశేషాలే! ఒకసారి ఆమె పేరు తన పెదాలపై పడిందా యిక దివ్యమాత పరిత్యజించదు. అనవసరంగానైనా, వ్యతిరేకంగానైనా, అనుకోకుండానైనా ఆ పేరును గ్రహిస్తే చాలు ఆమె రక్షణ లభిస్తుంది. హృదయ పూర్వకమైన సాధనకు పునాది పడితే మాత్రం మరింత ప్రయోజనం సమకూరుతుంది.
SABCL Vol. 2, pp. 431-32

అనువాదం: డా. అల్లూరి వేంకట నరసింహరాజు

32

మార్జాల కిశోర న్యాయము

నువ్వు నిజంగా దేవుడు కావాలనుకుంటే ఆయనే అంత బాధ్యతను వహించి నీ హృదయాన్ని పరిశుద్ధము గావిస్తాడు. నీ సాధనను వేగిరపరచి అవసరమైన అనుభూతుల నిస్తాడు. దేవుణ్ణి నమ్ముకొని ఆయనకు నిన్ను నీవు సమర్పించుకోవటము వలననే అది సాధ్యమౌతుంది. కాని అలా జరగాలంటే నీవు కేవలం నీ స్వశక్తి మీద ఆధారపడ కూడదు. పూర్తిగా దేవుడి మీదనే ఆధారపడి ఆయనను నమ్ముకుంటూ అధికాధికంగా సమర్పణను కొనసాగించాలి. నేనవలంబించిన పద్ధతి కూడ అదే. నా దృష్టిలో యోగానికి ఇదే ముఖ్యమైన పద్ధతి. పిల్లికూనను తల్లి ఎలా పట్టుకొని మోస్తుందో, పూర్తిగా తల్లిమీదనే ఎలా ఆధారపడుతుందో సాధకుడు కూడ పూర్తిగా దేవుని మీదనే ఆధారపడాలని రామకృష్ణుడు చెప్పిన కథలోని భావమిదే అనుకుంటాను. కాని అందరూ అలా చేయలేరు. ఆ స్థాయికి చేరేందుకు కొంతకాలం పడుతుంది. మనోప్రాణికములు చేసే గోల సద్దుమణిగి అవి కుదుటపడ్డప్పుడుగాని అది సాధ్యపడదు.

మనోప్రాణికములను ఆంతరంగికంగా సమర్పించుకొనుట — దీనినే నేను సమర్పణ అంటాను. ఆంతరంగిక సమర్పణలోని ముఖ్యాంశము దైవమును విశ్వసించి ఆయనను నమ్ముకొనుటయే — ...

SABCL Vol. 23, pp. 586-87

అనువాదం డా. ఆర్.ఎల్. ఎన్. శాస్త్రి

34

ఆత్మవిశ్వాసం తప్ప అహంకారం కాదు

(సాధన — శోధన)

సాధకుని చేతన విస్తరించి అతనికి దివ్యానుభూతులు కలిగినప్పుడు అతడు సహజంగానే సాధుశీలి, వినయసంపన్నుడు అవుతాడు. అప్పుడు ఒక విధమైన 'ఇగో' — అధిక్యతా భావం ఏర్పడక తప్పదు. శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస శిష్యుల్లో నాగమహాశయుని వంటివారి విషయంలో ఆధ్యాత్మికానుభూతి వినయశీలాన్ని మరింతగా పెంపొందించింది. వివేకానందునివంటి ఇతరుల విషయంలో అది మనోధైర్యాన్ని, ఆధిక్యతా భావననీ కలిగించింది. అందుకే ఆయన పాశ్చాత్యులనుంచి తీవ్రవిమర్శలకు గురయ్యాడు. ఆధ్యాత్మికానుభూతివల్ల నాటికాలంలో ఆధిక్యతాభావం, దైవవిధేయతా స్థిరపడిన సాధకులు ఎందరో వున్నారు. ఈ స్థితులన్నింటిలో దేని విలువ దానికే వుంటుంది. వివేకానందుని విషయమే తీసుకొంటే, ఆయన ఒక మద్రాసు పండితునకు చెప్పిన సమాధానం ఎంతో ప్రసిద్ధమైనది. ఒకసారి స్వామి వివేకానంద మాట్లాడుతుంటే ఒక పండితుడు అడ్డుపడి "శంకర భగవత్పాదులవారు అలా చెప్పలేదే?" అన్నాడు. వెంటనే స్వామి సందేహించకుండా "శంకరులు చెప్పకపోవచ్చు — నేను — వివేకానందను చెబుతున్నా" అన్నాడు. ఆ పండితుడు అంతటితో అవాక్కయ్యాడు. సామాన్యదృష్టికి స్వామి చెప్పిన "నేను వివేకానందను" అన్న మాటలు హిమాలయమంతటి ఆత్మవిశ్వాసపు అహంకారంగా అనిపించవచ్చు. కాని, వివేకానందుని ఆధ్యాత్మిక సాధనలో దోషంకాని, కాపట్యంకాని ఎంతమాత్రమూ లేవు. అసలు చెప్పాల్సివస్తే అది అహంకారమే కాదు. ఒక మహత్తర వారసత్వానికి ప్రతినిధిగ, ఎవరైనా తనను కించపరిచినా, అవమానించినా సహించలేని ఒక విధమైన

సమర్పణభావంతో కూడిన న్యాయమే ఆయన మాటల్లో కనిపిస్తుంది. అయితే అహంకారరాహిత్యం, ఆధ్యాత్మిక విషయం అనవసరమని కాదు. ఏది ఆత్మవిశ్వాసమో, ఏది అహంకారమో తేల్చిచెప్పడం పైకి అనుకొన్నంత సులువు కాదని నా భావన. ఉదాహరణకు — నేను నా ఆధ్యాత్మిక అనుభూతులు వ్యక్తపరచవలసివస్తే, నేనా పనిని ఎంతో ఆర్జవంతో చేయాల్సి వుంటుంది. నేను వాటిని రాసుకోవాలి. వాటి భావం, ఆలోచనలు, అనుభూతులు, వాటిని అనుసరించి సాగే చేతనావిస్తరణలను గురించి కూడా వివరించాల్సి వుంటుంది. సమస్త విశ్వాన్ని లోపల దర్శించే అనుభూతితోగాని, అంతరాలలో ప్రవహించే దివ్యశక్తితోగాని, సంశయాత్మకులకు అతీతంగా వుండే నిశ్చయాత్మ విశ్వాసంతోగాని, దైవత్వంతో సిద్ధించే అద్వైతానుభూతితోగాని పోల్చినప్పుడు కనిపించే మానవమేధ, మానవజీవితము ఏపాటివి? అయినా వాటిని (ఆ దివ్యానుభూతులను) వివరించేటప్పుడు 'నేను' అనే పదము వాడక తప్పదు గదా! నేను మాయావాదిని కానుగానీ, 'నేను' అనే పదానికి 'ఈ శరీరం' అనో, 'ఈ అవతారం' అనో చెప్పి తప్పించుకోనూ లేను. కాబట్టి నా రాతల్లో నేను ఇతరులు నాకు గర్వమనీ, అహంకారమనీ భావించకుండా తప్పించుకోగలగుతానా? అది ఎంతో కష్టమనే నాకు అనిపిస్తోంది.

SABCL Vol. 24, pp. 1388-89

అనువాదం: డా. ద్వా. నా. శాస్త్రి

35

యోగము — పరిణామ వాదము

జీవితము, యోగము, ఈ రెంటినీ సమ్యగ్దృష్టితో పరిశీలింతుమేని, లక్షితముగానో, అలక్షితముగానో జీవితమంతయూ యోగమే అని చెప్పవలసి యుండును. ఏలయన, మానవసత్త యందలి గర్భితశక్తుల నభివ్యక్తమొనర్చి మానవునియందునూ, విశ్వమందునూ సాక్షికముగా అభివ్యక్తమైయున్న సర్వగత, సర్వాతీత తత్వముతో మానవవ్యక్తిని ఐక్యము కూర్చుట ద్వారా ఆత్మసంసిద్ధికై క్రమనిబద్ధమైన పద్ధతి ప్రకారము జరుపబడు ప్రయత్నమునే కదా మనము యోగమని పేర్కొనుచున్నాము. కాని, జీవితమును దాని బాహ్యరూపముల నతిక్రమించి లోతుగా పరిశీలించి చూతుమేని, జీవితమంతయూ ప్రకృతి కొనసాగించు నొక మహాయోగమే యని చెప్పవలసి యుండును. తన గర్భితశక్తుల నంతకంత కధికాధికముగా అభివ్యక్త మొనర్చుకొనుట ద్వారా ఆత్మసంసిద్ధి గాంచి, తన నిజతత్వమైన దివ్యత్వముతో తానైక్యము పొందుటకై ప్రకృతి కొనసాగించుచున్న ప్రయత్నమిది.

మానవుడామె మంత. అతని యందామె యీ ప్రథ్విపై తొలుదొల్తగా నీ మహనీయ ప్రయోజన మధికతర జవసత్వములతో నెరవేరుటకై ఎరుకతో సంకల్పపూర్వకముగా జరుగదగు కృషికి సాధనసంపత్తిని సమకూర్చుకొన్నది. వివేకానందస్వామి నుడివినట్లు, స్వపరిణామమును ఒకే జీవితకాలములోగాని, ఒకే జీవితకాలపు కొలది సంవత్సరములలోనో, నెలలలోనోగాని కుదింపజేయుట కనువైన సాధనమే యోగమని చెప్పనొప్పును.

SABCL Vol. 20, p. 2

అనువాదం: కమలాకర వేంకటరావు ('యోగసమన్వయం' నుండి)

ఐతే, ఎందుకని భారతదేశం ప్రపంచంలో ఒక ప్రధాన శక్తి కాకూడదు? ప్రపంచంపై ఒక నిర్వివాదస్పద ఆధ్యాత్మిక ఆధిపత్యం వేరెవరికుంటుంది? ఇది స్వామి వివేకానందుల ఉద్యమ ప్రణాళికా ప్రాతిపదిక.

శ్రీఅరవిందులు

ముత్యపు చిప్పలు

మనిషి ముత్యపు చిప్పలా ఉండాలి. భారతదేశంలో ఒక చక్కటి పిట్టకథ ఉంది. స్వాతి నక్షత్రం వెలిసిన సమయంలో వర్షం కురిసి ఒక చినుకు ఆలిచిప్పలో పడినట్లయితే ఆ చినుకు ముత్యమవుతుందట. ఆలిచిప్పలకు ఈ విషయం తెలుసు కాబట్టి స్వాతి నక్షత్రం వెలిసేనాటికి అవి సముద్రం పైకి వచ్చి ఆ అమూల్యమైన వర్షపు చినుకుకై వేచి ఉంటాయి. చినుకు వాటిలో పడిన వెంటనే చిప్పలను మూసుకొని సముద్రపు అట్టడుగుకు వెళ్లిపోతాయి. అక్కడ నిదానంగా ఆ చినుకును పొదిగి ముత్యంగా రూపొందిస్తాయి. మనిషి కూడ అలాగే ఉండాలి. ఏ విషయాన్నైనా సరే. ముందు వినాలి. తరువాత అర్థం చేసుకోవాలి. అటు పిమ్మట మనస్సును ఎట్టి బాహ్యప్రభావాలకు లోను కానివ్వక, దాని మీదనే లగ్నం చేసి, అంతరంగంలో వున్న సత్యాన్ని ఆవిష్కరింప జేయడానికి కంకణం కట్టాలి. కాని యిందులో ఓ ప్రమాదమున్నది. ఇప్పుడు ఇది, అప్పుడు అది అంటూ కేవలం కొత్తదనానికి ఆకర్షితుడవై, దీనికన్న వినూత్నమైన వేరొక విషయం తటస్థపడితే, దాని కోసం వెంపరలాడటం — ఇలా చేస్తూపోతే నీ శక్తిసామర్థ్యాలను వృథాపరచడమే అవుతుంది. ఏదైనా ఒక పనిని చేపట్టినప్పుడు దాని అంతు చూడాలి. మధ్యలో ఆగిపోకూడదు. ఎవరయితే ఒక ఆశయం పట్ల ఉన్మాదభరిత ఆసక్తితో అంకితం అవుతారో వారే వెలుగు చూడ గలుగుతారు. ఇక్కడో పని, అక్కడో పని చేపట్టి, అన్నింటిని అర్థంతరంగా వదలి వేసేవారు దేనినీ సాధించలేరు. క్షణికంగా ఉత్తేజితులవడంతోనే వారి ఉద్వేగం అంతమవుతుంది. ప్రకృతి చేతిలో కీలుబొమ్మలవడం తప్ప ఆలోచలను అధిగమించి ముందుకు సాగలేరు

ఎవరైతే యోగులు కావాలని మనసారా కోరుకుంటారో, వారు ఇట్టి కప్పగంతుల తంతుకు స్వస్థి చెప్పాలి. ఒక ఆశయాన్ని చేపడితే, ఆ ఆశయమే వారి జీవిత పరమావధి కావాలి. దానిని గురించే ఆలోచించాలి. కలలు గనాలి, జీవించాలి. మెదడు, కండరాలు, నరాలు, ఒకటేమిటి, శరీరంలోని ప్రత్యణువు ఆ ఆశయంతోనే నిండిపోవాలి.

ఇతరమైన ఆలోచనల నన్నింటిని పూర్తిగ వదలివేయాలి. విజయసాధనకు ఇదియే మార్గము.

మూలం: స్వామి వివేకానంద

అనువాదం: అందుగులపాటి కైలాసపతి, చేకూరు జానకి

అనుబంధము:

నూటపది ఏళ్ళనాటి కథ

షికాగోలో 11,15, 19, 20, 26, 27 సెప్టెంబరు 1893 తేదీలలో జరిగిన విశ్వ మత మహాసభలలో శ్రీ వివేకానందుడు చేసిన ఉపన్యాసముల నుండి:

మొదటి రోజు వారు చేసిన మహోపన్యాసము

అమెరికా సోదరసోదరీమణులారా,

మాకు మీరొసగిన మనఃపూర్వకమైన స్వాగతమును పురస్కరించుకొని యీ సమయమున మీతో ముచ్చటించుట నాకు బ్రహ్మానందదాయకము. ప్రపంచమందలి అత్యంత ప్రాచీన యతి సంప్రదాయము పేర మీకు నా యభివందనములు. సమస్త మతములకును, సమస్త ధర్మములకును దల్లి యనదగు సనాతన ధర్మము పేర మీకు నా యభివందనములు. నానాజాతులతో, నానాసంప్రదాయములతో గూడిన భారత జనసహస్రముల పేర మీకు నా యభివందనములు.

సహనభావమును వివిధ దేశీయులకు దెలిపిన ఘనతయు, గౌరవమును నతిదూర దేశీయులగు ప్రాచ్యులకు జెల్లుననుటెంతయు సమంజసమని తత్ప్రతినిధులను గూర్చి ఈ సభావేదిక నుండి మీకు దెలిపిన వక్తలకును నా యభివందనములు. సహనమును, సర్వమతసత్యత్వమును లోకమునకు బోధించిన సనాతన ధర్మము నా ధర్మమని గర్వించుచున్నాను. సర్వమతసహనమునే గాక, సర్వమతములును సత్యములని మేము నమ్మెదము. సమస్తమత సమస్త దేశముల నుండియు పరిపీడితులై, శరణాగతులై వచ్చిన వారలకు శరణ్యమైన దేశము నా దేశమని గర్వించుచున్నాను. రోమక క్రౌర్యమునకు గుఱియై తమ దేవాలయము తుత్తునియలైన యేటనే దక్షిణ భారతదేశమునకు వచ్చి, శరణుపొందిన యూదులను — నిజమైన యూదులనదగు

వారిలో శేషించినవారిని — మా కౌగిట జేర్చుకొంటిమని తెలుప గర్వించుచున్నాను. మహాజొరాష్ట్రీయ సంఘమున శేషించిన వారలకు శరణొసంగి, నేటికిని వారల నాదరించుచున్న (సనాతన) ధర్మము నా ధర్మమని గర్వించుచున్నాను. సోదరు లారా, అతిబాల్యము నుండియూ పారాయణమొనర్చు చుంటినని నాకు జ్ఞప్తిలోనున్న యొక స్తోత్రము నుండి — ప్రతిదినము కోట్లకొలది మానవులచే పారాయణ మొనర్చబడు నొక స్తోత్త్రము నుండి — కొన్ని చరణములను క్రోడీకరింతును:

"వివిధ ప్రదేశములలో బుట్టిన మహానదులు, సముద్రమున సంగమించునట్లే వివిదారాధన మార్గములు వక్రములై గన్పట్టినను, అవక్రములై గన్పట్టినను సర్వేశ్వరా నిన్నే ప్రాప్తింపజేయుచున్నవి."

"ఎవరు ఏ రూపమున నన్ను గ్రహింతురో నేను వారినట్లే యనుగ్రహించు చున్నాను. ఎల్లవారును సమస్త మార్గముల చేతను తుదకు నన్నే ప్రాప్తించుచు న్నారు."

అని గీతలో తెలుపబడిన యద్భుత సిద్ధాంతమును ప్రపదమున నింతవరకు జరిగిన మహోత్కృష్ట సమావేశములలో నొకటగు ఈ మతమహాసభయే సమర్థించుచు, ముక్తకంఠమున లోకమునకు జాటుచున్నదని చెప్పనొప్పును. శాఖాభిమానము, స్వమత దురభిమానము తజ్జన్యమగు మూర్ఖాభినివేశనమును సుందరమైన యీ వసుంధరను చిరకాలము నుండియు నాక్రమించియున్నవి. భూమిని అయ్యవి దౌర్జన్యమయ మొనర్చి, యనేక పర్యాయములు మానవరక్తసిక్తము గావించినవి. నాగరికతను నాశనమొనర్చి, సంఘములను నిరాశపాలు చేసినవి. ఈ ఘోరరాక్షసులు చెలరేగియుండనిచో మానవసమాజము నేటికంటె విశేషాభివృద్ధి నొందియుండెడిది. కాని వాని యవసాన సమయ మాసన్నమైనది. ఈ మహాసభా గౌరవార్థము నేటి యుదయము మ్రోగింపబడిన గంట సర్వవిధములైన స్వమత దురభిమానమునకు, పరమతద్వేషమునకును — కత్తిచే గానిండు, కలముచే గానిండు సాగింపబడు — సర్వవిధములైన హింసకును మాత్రమే గాక, ఒకే గమ్యమును బ్రాప్తింపబోవు జనుల కొండొరులయందలి నిష్ఠుర ద్వేషభావములకును శాంతిపాఠము కాగలదని మనః పూర్వకముగా ఆశించుచున్నాము.

విత్తనము నేలలో నాటబడినది; మన్ను, గాలి, నీరును దానిని చుట్టువారి యున్నవి. ఆ విత్తనము మన్నగునా! గాని యగునా, లేక నీరగునా! ఏదియు గాదు. అది మొక్కయగును — ఆత్మవికాస నియమను ననుసరించి యభివృద్ధి నొందుచు. గాలి, మన్నును, నీటిని జీర్ణించుకొని వానిని వృక్షతత్త్వముగా మార్చుచు, మొక్కగా పరిణమించును.

మతవిషయము — ధర్మ విషయము — కూడ నిట్టిదే. క్రైస్తవుడు హిందువుడుగానీ, బౌద్ధుడుగాని కానక్కర లేదు. మరియు హిందువుడుగాని, బౌద్ధుడుగాని కానక్కర లేదు. మరియు హిందువుడుగాని, బౌద్ధుడుగాని క్రైస్తవుడు గానక్కర లేదు. కాని ప్రతివ్యక్తియు ఇతరుల భావములను — ఇతర మతసారమును — గ్రహించుచుండియు స్వీయవ్యక్తిత్వమును నిలుపుకొని, స్వీయవికాస నియమానుసారము అభివృద్ధి నొందవలయును.

మతమహాసభ లోకమునకేమైన జాటినచో అది యిది: పూజ్యత, పవిత్రతత, త్యాగము — ఇవి ప్రపంచము ఏ మతసంస్థకును ప్రత్యేకమగు 'హక్కులు' గావనియు ప్రతిమతమును లోకోత్తర చరిత్రులగు పురుషులను స్త్రీల నుద్భవింప జేసినదనియు జాటినది. ఇట్లు విస్పష్టమై యుండ, నెవ్వరైనను తమ మత మొక్కటియే సుస్థిరముగా నిలిచి, యితర మతములన్నియు నశింపవలయునని భావించునెడల, అట్టి మందబుద్ధుల యవివేకమునకు నా హృదయాంతర్గత పరితాపమును దెలుపును. వారెంత ప్రతిఘటించినను, "వలయునది కలహము కాదు, సహకారము"; "అన్యమత ధ్వంసము కాదు. తదాశయగ్రహణము"; "శత్రుత్వము కాదు. శాంతియుత సమన్వయము" అని మతపతాకలపై వ్రాయబడు దినము శీఘ్రకాలముననే వచ్చితీరునని తెల్పెదను.

అనువాదం: చిరంతనానంద స్వామి

(శ్రీరామకృష్ణ మఠము, చెన్నైవారి సౌజన్యముతో)

ఒక మహామహితాత్మ... మానవాళిలోకి అవతరించింది. వారి నిత్యజీవన విధానంలో పరిపూర్ణ ఆధ్యాత్మిక శక్తి ప్రచోదనాన్ని తీసుకొచ్చింది.

శ్రీఅరవిందులు